

DORPSPLAN
RITTHEM
2010-2020

DORPSPLAN RITTHEM 2010-2020

VOORWOORD

Hierbij hebben wij het genoeg u een nieuw dorpsplan aan te bieden. Zeer velen van u hebben direct, maar ook indirect, een waardevolle bijdrage geleverd aan dit dorpsplan.

We denken hierbij aan de drukbezochte brainstormavond op 15 oktober 2009 en het invullen van de "Dorpsenquête Ritthem" eind januari 2010.

De zeer hoge respons op de enquête, ruim 81%, geeft ons een sterke steun in de rug om het nodige werk voort te zetten.

Met recht kunnen we zeggen: de Heerlijkheid Ritthem heeft gesproken.

Uit de resultaten van de "Dorpsenquête Ritthem" blijkt, dat een grote meerderheid met plezier in Ritthem woont en wil blijven wonen. Rust en ruimte zijn voor de Ritthemer belangrijk. Het Buitengebied speelt een belangrijke rol voor de inwoners.

Een geringe uitbreiding van het dorp, vooral in de vorm van jonge gezinnen, is wenselijk, maar mag het "dorpse" karakter niet te veel aantasten.

Zo zijn er nog wel een aantal wensen die in dit dorpsplan aan de orde komen.

Vol vertrouwen gaan we met dit dorpsplan aan de slag. Wij hopen middels de genoemde acties, de opmerkingen en wensen van de inwoners van Ritthem zo goed mogelijk te verwezenlijken.

Inzet van alle bewoners, maar ook van de Gemeente Vlissingen is hierbij onontbeerlijk.

Dorpscomité Ritthem

Voorzitter: Ron Nijs

Secretaris : Paula Wouters

April 2010

INHOUDSOPGAVE

Blz.

VOORWOORD

INHOUDSOPGAVE	1
1. INLEIDING	2
2. DOELSTELLING	4
3. RESULTATEN PER THEMA	5
3.1 Wonen	5
3.2 Voorzieningen	11
3.3 Verkeer	16
3.4 Buitengebied	17
3.5 Economie en toerisme	19
3.6 Sociale veiligheid	22
3.7 Bestuur & informatie	23
4. CONCLUSIES	24
5. OVERZICHT ACTIES	25
6. GERAADPLEEGDE BRONNEN	28

BIJLAGEN

- Resultaten brainstormavond 15 oktober 2009
- Vragenlijst Dorpsenquête Ritthem

1. INLEIDING

In het voorjaar 2009 besluit het Dorpscomité Ritthem (DC) dat een nieuw dorpsplan gemaakt moet worden.

Het bestaande Dorpsplan Ritthem 2002-2006 is nodig aan herziening toe. Twee leden van het DC krijgen de opdracht de voorbereiding te starten en een werkwijze te definiëren (plan van aanpak).

In september 2009 wordt de gemeente Vlissingen formeel op de hoogte gesteld van onze plannen. Hierop wordt zeer positief gereageerd en de benodigde ondersteuning toegezegd. Inmiddels wordt een Dorpsplancommissie gevormd, bestaande uit 2 DC leden en 3 vrijwilligers. Op 15 oktober 2009 wordt een brainstormavond gehouden welke de basis is voor de vragenlijst.

De vragenlijst "Dorpsenquête Ritthem" is eind december 2009 gereed en wordt eind januari 2010 rondgebracht en opgehaald.

Op 10 maart 2010 worden tijdens een openbare vergadering in "Ons Dorpsleven" de voorlopige resultaten gepresenteerd.

Doelgroep

Het nieuwe dorpsplan moet betrekking hebben op de inwoners van Ritthem, inclusief de inwoners van het Buitengebied.

Methode van onderzoek

Als onderzoeksmethode wordt gekozen voor de methode "Dorpsagenda", uitgegeven door STAMM. Deze methode is speciaal ontwikkeld voor kleine kernen en richt zich op allerlei leefbaarheidsaspecten. Veel aandacht wordt besteed aan: betrokkenheid, bevorderen draagvlak en respons. De bewoners zijn zelf opsteller van de onderwerpen en vragen (brainstormavond) en daardoor persoonlijk betrokken. Door de vragenlijst "Dorpsenquête Ritthem" persoonlijk te overhandigen en weer op te halen wordt de betrokkenheid, het draagvlak en de respons aanzienlijk verhoogd.

Uitzet en respons

De "Dorpsenquête Ritthem" wordt uitgezet onder 515 inwoners van 11 jaar en ouder, conform de adressenlijst uit de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA). Na 14 dagen wordt de formulieren opgehaald en hebben 418 inwoners de enquête ingevuld. Een respons van 81%, meer dan voldoende om betrouwbare en representatieve uitspraken te kunnen doen voor alle inwoners van Ritthem.

Resultaten

De resultaten van de "Dorpsenquête Ritthem" en de daaruit voortvloeiende acties vormen samen het Dorpsplan Ritthem 2010-2020.

Bij het opstellen van het enquêteformulier en de uitwerking van de resultaten kan de Dorpsplancommissie gebruik maken van de afd. Onderzoek en Statistiek (StadsMonitor Vlissingen) van de gemeente Vlissingen en de ADZ groep. We zijn hen zeer erkentelijk voor de opbouwende kritiek en computer (technische) bijdragen.

Inmiddels zijn alle gegevens verwerkt en geanalyseerd en met trots presenteren wij u het nieuwe dorpsplan Ritthem 2010-2020, gemaakt voor en door de inwoners van Ritthem !

Formeel eindigt hiermee de taak van de Dorpsplancommissie.

Het dorpscomité Ritthem gaat de genoemde acties verder invulling geven.

Dorpsplancommissie:

Christel Klapwijk

Friedy Geeve

Rien Boeije

Ab van der Sluis

Ton de Boer

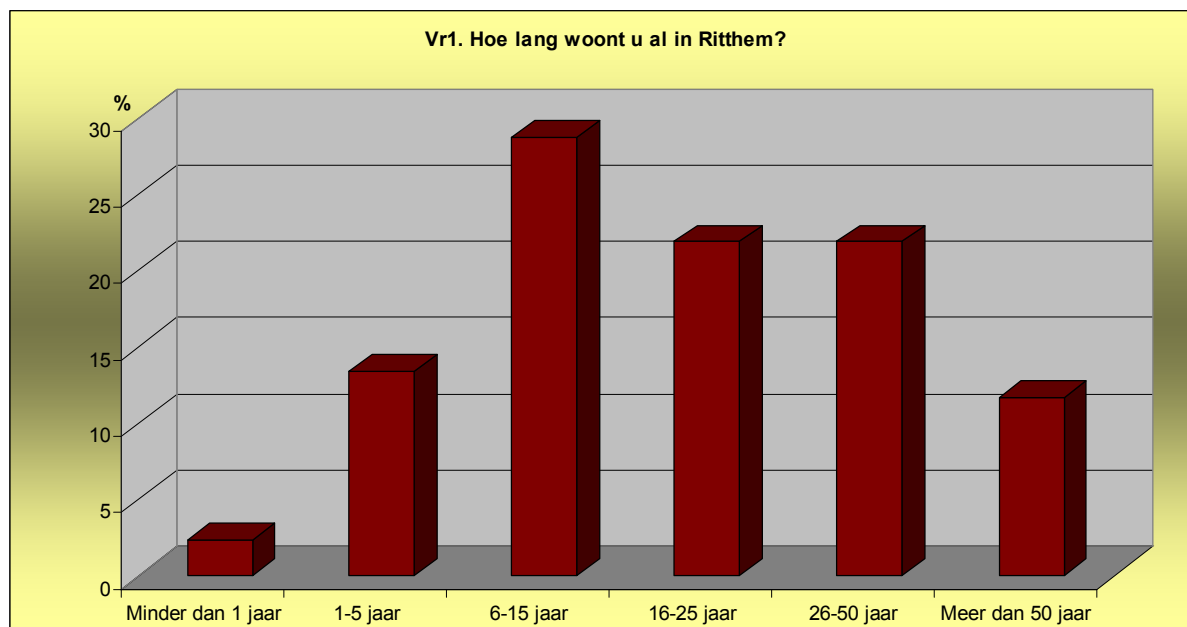
2. DOELSTELLING Dorpsplan 2010-2020

Het opstellen van een dorpsplan waarin de visie op de leefbaarheid door de inwoners van Ritthem is vastgelegd.

De visie heeft een breed draagvlak en vereenvoudigt de belangenbehartiging. Op basis van deze visie zijn actiepunten geformuleerd die in samenspraak met bewoners, gemeente en andere instanties moeten leiden tot behoud en verbetering van de leefbaarheid in Ritthem.

3. RESULTATEN PER THEMA

3.1 THEMA WONEN

Bovenstaande tabel geeft antwoord op de vraag 'Hoe lang woont u al in Ritthem?' Meer dan de helft van de inwoners woont hier al langer dan 15 jaar en één op de drie inwoners al langer dan 25 jaar. Woon je eenmaal in Ritthem, dan verhuis je niet meer zo snel. Het zegt wel iets over de aantrekkelijkheid van het wonen in Ritthem. Aan de personen die niet altijd in Ritthem hebben gewoond is gevraagd aan te geven waarom zij juist voor deze plaats hebben gekozen.

Rust en ruimte (37%) en de aanwezigheid van een geschikte woning (32%) zijn de meest genoemde redenen. Op afstand gevolgd door aanwezigheid van familie (12%) en werk (10%). Sociale veiligheid en recreatieve mogelijkheden spelen in dit verband nauwelijks een rol.

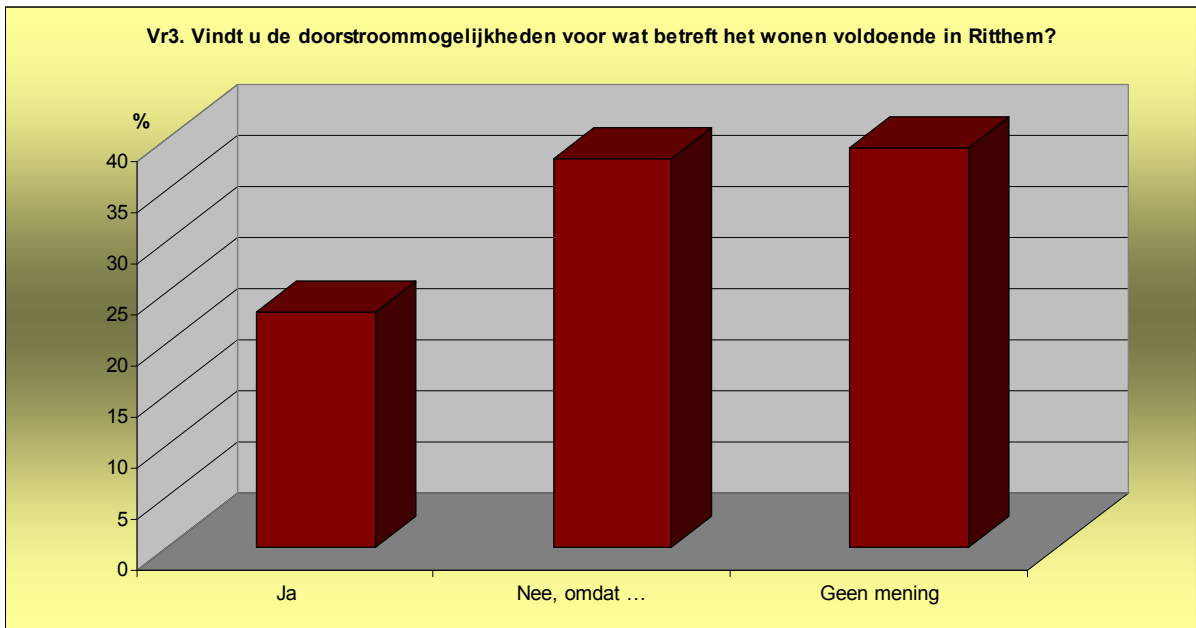
Doorstroommogelijkheden en nieuwbouw

Een grote groep inwoners (38%) geeft aan dat er onvoldoende doorstroommogelijkheden zijn. Echter 23% is van mening dat deze er wel zijn. Een groep van 39% heeft hier geen mening over.

Een groep van 131 personen geeft aan waarom zij vinden dat er onvoldoende doorstroommogelijkheden zijn. De meest genoemde oorzaken zijn:

- Te weinig aanbod/doorstroom 15 keer genoemd
- Te weinig nieuwbouw 5 keer genoemd
- Te weinig starters woningen 15 keer genoemd
- Te weinig betaalbare woningen 10 keer genoemd
- Te weinig seniorenwoningen 11 keer genoemd
- Te weinig woningen voor jongeren 7 keer genoemd

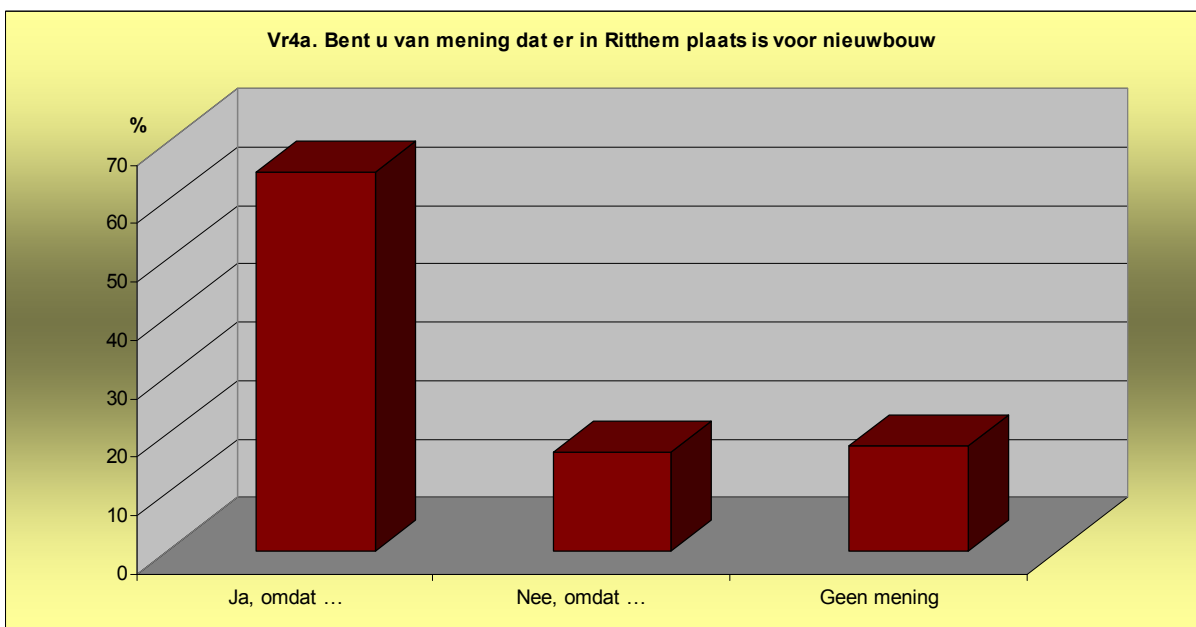

Actie

Sinds 2005 zijn nauwelijks woningen meer gebouwd. Hierdoor stagneert het aanbod en zullen jongere Ritthemers elders een woning moeten zoeken. Hierdoor kunnen ook andere leefbaarheids aspecten onder druk komen staan. Het DC Ritthem gaat actie ondernemen in samenwerking met betrokken partijen en organisaties om doorstroming te

Vooraf de inwoners in de kern van het dorp of ouder dan 30 jaar en wonend buiten de kern (65%) vinden dat er absoluut plaats is voor nieuwbouw. Een veel kleinere groep (17%) vindt dat er geen plaats is voor nieuwbouw. En nog eens 17% heeft hier geen mening over.

Een groep van 191 personen geeft aan waarom zij vinden dat er plaats is voor nieuwbouw. De meest genoemde redenen zijn:

• Genoeg ruimte /grond	47 keer genoemd
• Meer jonge gezinnen	28 keer genoemd
• Te weinig starters woningen	5 keer genoemd
• Er is behoefte aan	5 keer genoemd
• Bevordert doorstroming/behoud school/verenigingen	19 keer genoemd

Actie

Nieuwbouwplannen dienen vooral gericht te zijn op starters woningen en het aantrekken van jonge gezinnen.

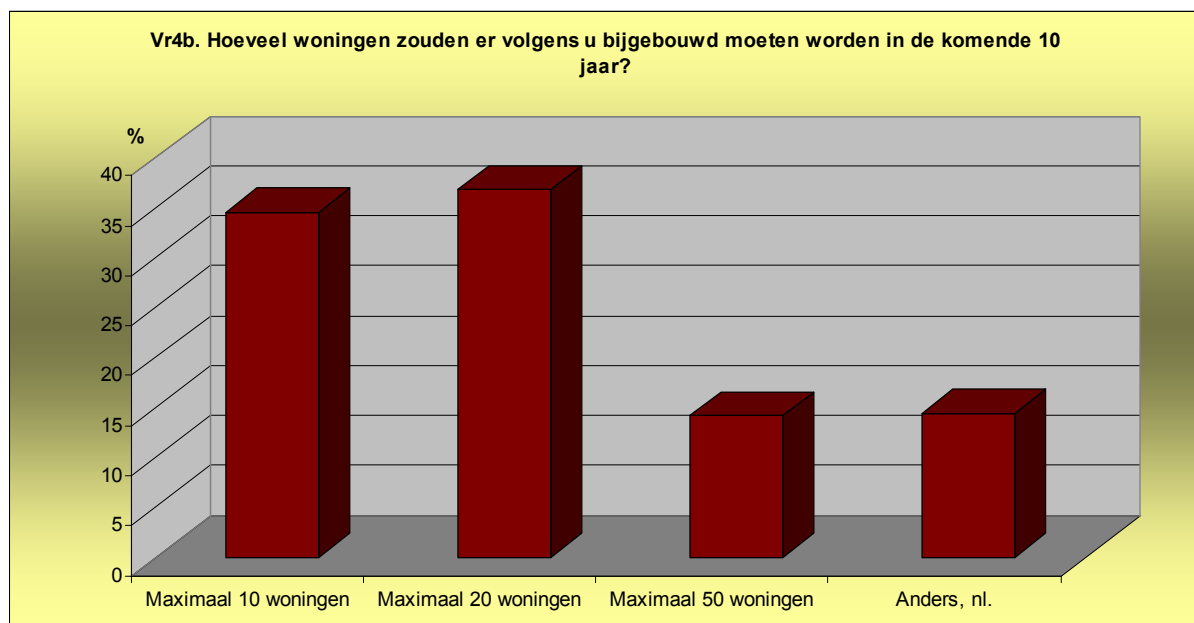
Een groep van 64 personen geeft aan waarom zij vinden dat er geen plaats is voor nieuwbouw. De meest genoemde redenen zijn:

- Het karakter van het dorp behouden blijft
- Ruimte, natuur en rust wordt aangetast
- Alles is vol, groot genoeg

Actie

Bij de nieuwbouw van woningen en de gekozen locaties moet rekening gehouden worden met het dorpskarakter. Het DC Ritthem zal dit steeds bij de samenwerkende partijen en organisaties onder de aandacht brengen.

Op de vraag "hoeveel woningen er in de komende 10 jaar moeten worden gebouwd", antwoordt 34% met maximaal 10 en 36% met maximaal 20 woningen. Een groep van 14% respondenten geeft maximaal 50 woningen aan.

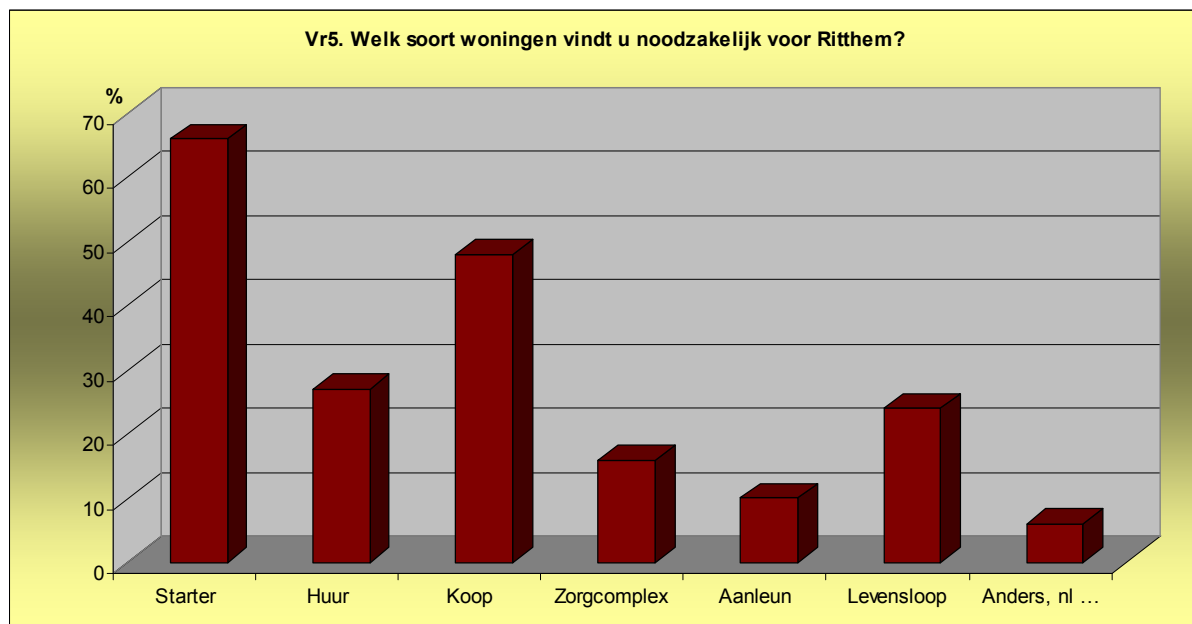

Vooral inwoners van 50 jaar en ouder vinden dat er tussen de 10 en max. 50 woningen gebouwd moeten worden.

Actie

Bij de keuze voor nieuwbouw dient een voorzichtige start gemaakt te worden, om de effecten op de doorstroming te beoordelen. Gefaseerd bouwen.

Op de vraag "Welk soort woningen vindt u dan noodzakelijk in Ritthem", vindt 62% van de inwoners de bouw van starterswoningen noodzakelijk. Ruim 45% vindt de bouw van koopwoningen belangrijk.

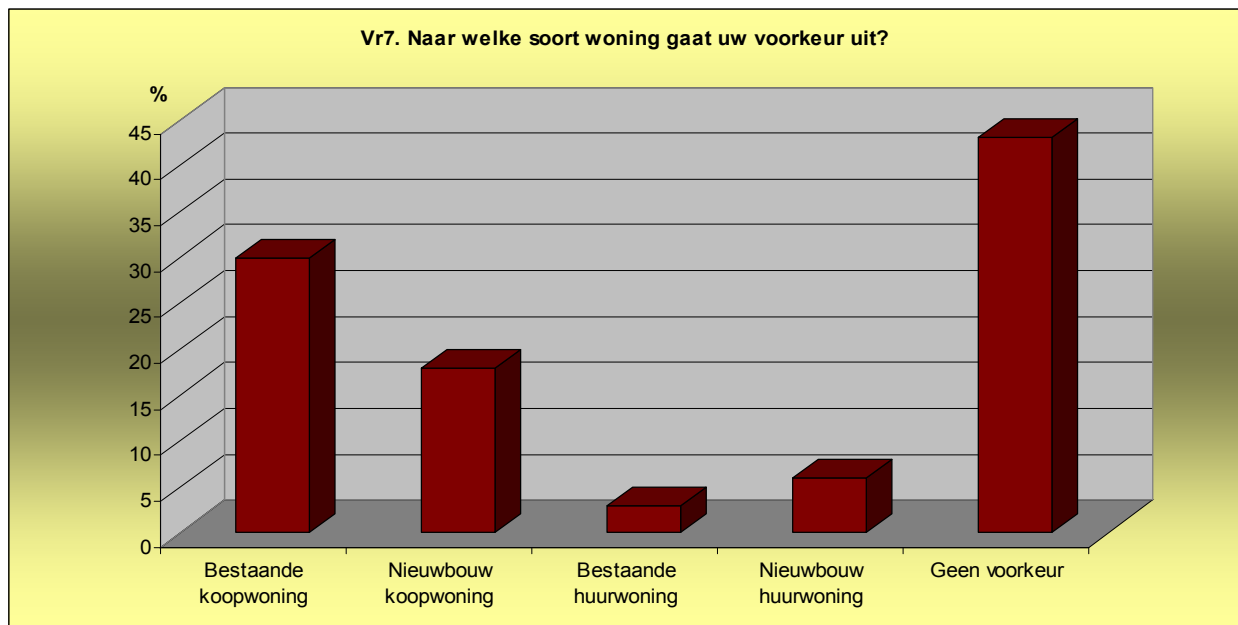

Uit bovenstaande tabel blijken huurwoningen, een zorgcomplex, aanleunwoningen en levensloop bestendige woningen relatief laag te scoren.

De absolute score per mogelijkheid:

Huurwoning:	97 personen waarvan 60 ouder dan 50 jaar
Zorgcomplex:	57 personen waarvan 34 ouder dan 50 jaar
Aanleunwoning:	37 personen waarvan 19 ouder dan 50 jaar
Levensloopbestendige woning:	86 personen waarvan 51 ouder dan 50 jaar

Ook is gevraagd naar welk soort woning in Ritthem de voorkeur uitgaat. Uit de tabel hieronder blijkt dat 43% geen voorkeur heeft, 30% een voorkeur heeft voor een bestaande koopwoning en 18% voor een nieuwbouw koopwoning. Huurwoningen scoren laag.

Zowel tijdens de brainstormavond als in dit onderzoek wordt gesproken over "betaalbare" huur- en koopwoningen. Hieronder ziet u de uitkomst voor zowel huur - als koopwoningen per prijsklasse:

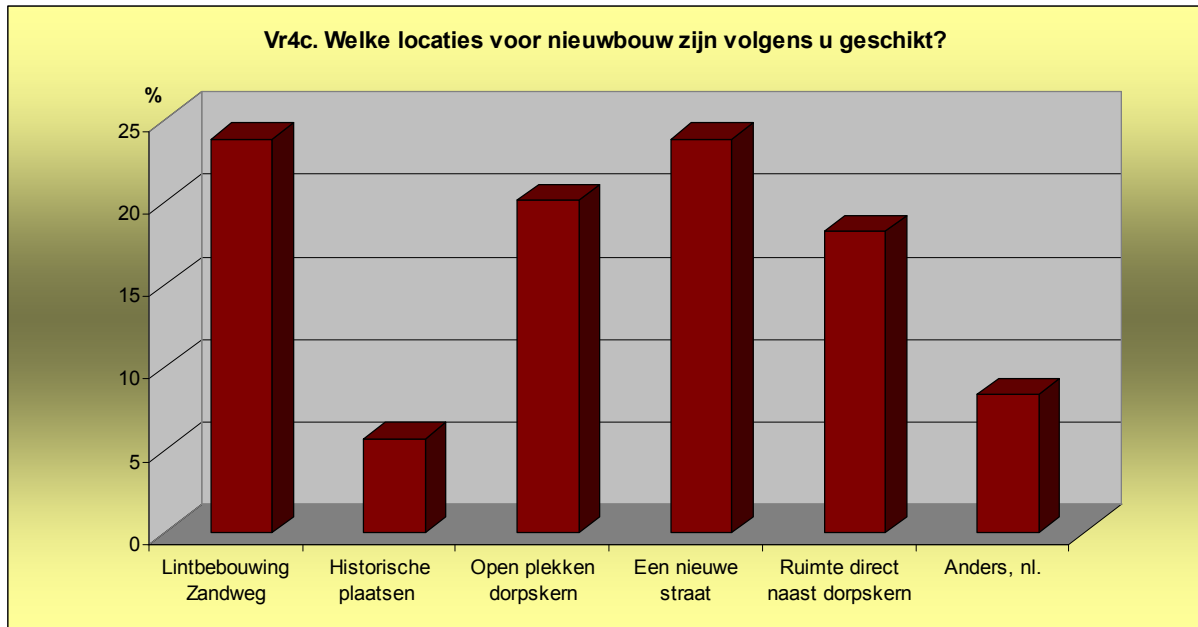
koopprijs in €	%	%	bruto huur in €
tot 180.000	28,3	21,8	tot 348
180.000-250.000	44,0	43,5	tot 525
250.000-350.000	18,3	13,0	tot 631
boven 350.000	9,3	21,8	meer dan 631

Prijspeil 2009

Actie

Nieuwbouwplannen dienen gericht te zijn op de prijsklassen 180.000-250.000 euro voor koopwoningen en 348-525 euro voor huurwoningen

- Prijspeil 2009 -

Woningbouwlocaties

Als meest geschikte locaties worden genoemd: lintbebouwing langs de Zandweg en een nieuwe straat (beide 24%) . Het opvullen van de open plekken in de dorpskern vindt 20% geschikt.

Verhuisplannen

Van het aantal in Ritthem woonachtige personen heeft 18% (n=68) * verhuisplannen. Hiervan wil 4% (n=16) dit binnen 2 jaar realiseren. En 2% (n=8) binnen 2 - 4 jaar. Binnen 4 - 6 jaar is dit 4% (n=14). Een grote groep 8% (n=30) wil niet binnen 6 jaar verhuizen. Ruim 82% heeft helemaal geen verhuisplannen. Het feit dat het huidige huis niet langer voldoet aan de wensen/behoefte en dat jongeren het ouderlijk huis gaan verlaten, worden als belangrijkste verhuismotieven aangegeven. In mindere mate speelt ouderdom en het ontbreken van voorzieningen een rol.

Op de vraag "Waar wilt u naar toe verhuizen" worden de gemeenten Vlissingen en Middelburg het eerst genoemd. Veere is het minst in trek. Een groep van 7% zou Walcheren willen verlaten.

Verhuizen naar een zorgcomplex of woonzorgboerderij wordt door 11% (n=43) positief beantwoord. De helft geeft aan dit binnen 5 jaar te willen, terwijl de andere helft zegt dit binnen 10 jaar te willen.

* (n=..) aantal inwoners dat antwoord heeft gegeven.

Actie

Een zorgcomplex of woonzorg boerderij kan zeker op belangstelling rekenen. De haalbaarheid hiervan onderzoeken.

Actie

Seniorenwoningen kunnen een alternatief voor een zorgcomplex of woonzorgboerderij zijn.

De haalbaarheid hiervan dient onderzocht te worden.

Van de jongeren tot 18 jaar geeft 14% (n=19) aan niet in Ritthem te blijven wonen.

Daar tegenover staat dat 59% (n=79) graag in Ritthem wil blijven wonen, 26% (n=35) weet het niet.

Actie

Nieuwbouwwoningen ook bouwen voor jongeren uit Ritthem.

Onder de aandacht brengen dat er grote belangstelling is bij jongeren voor nieuwbouwwoningen in het dorp.

3.2 THEMA VOORZIENINGEN

Onderwijs

De bewoners is de gelegenheid geboden aan te geven hoe belangrijk zij de aanwezigheid van bepaalde voorzieningen op het gebied van onderwijs vinden.

Onderstaand overzicht biedt per voorziening inzicht in de mate van belangrijkheid. De resultaten spreken inhoudelijk voor zich.

Mate van belangrijkheid aanwezigheid onderwijs gerelateerde voorzieningen

	Ze er belangrijk- belangrijk in %	On belangrijk- zeer onbelangrijk in %	Ge en mening in %	<i>n</i>
Basisschool	90	3	7	334
Tussenschoolse opvang	69	14	17	309
Crèche/kinderopvang	64	19	17	318
Naschoolse opvang	62	20	18	305
Naschoolse activiteiten/clubs	59	24	17	302
Voorschoolse opvang	46	31	23	299
Brede school	45	26	29	297

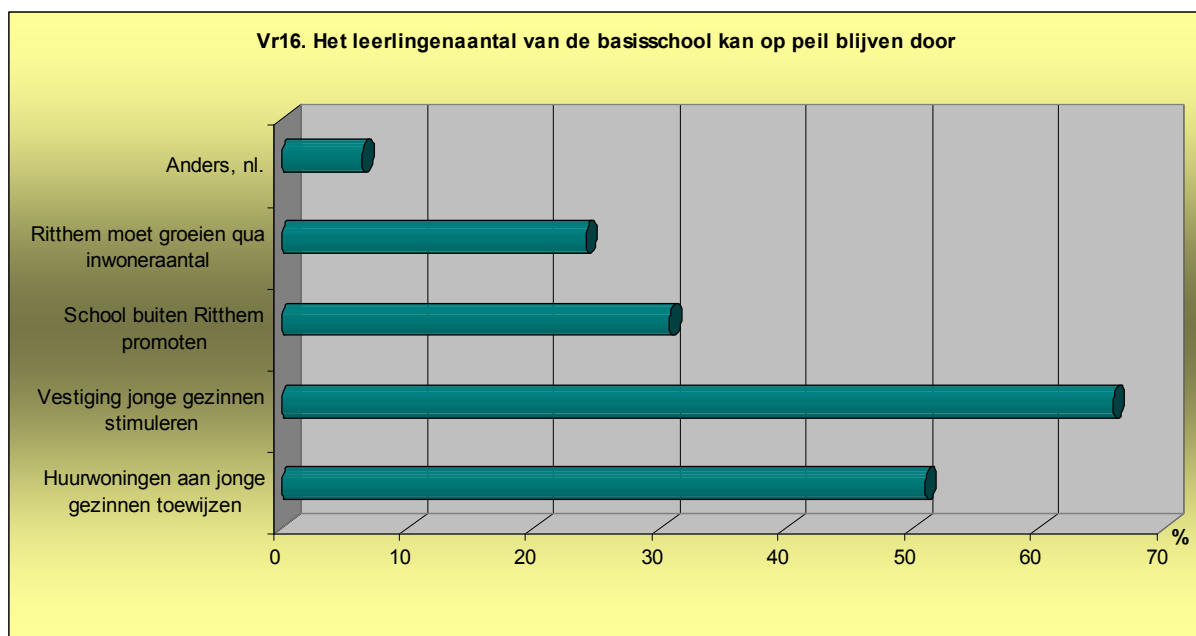
n = aantal inwoners dat een antwoord heeft gegeven

Basisschool

Het voortbestaan van de basisschool is afhankelijk van een minimaal aantal leerlingen. In de beleving van de inwoners kan het leerlingenaantal vooral op peil blijven door het stimuleren van de vestiging van jonge gezinnen, het toewijzen van (nieuwbouw) huurwoningen aan gezinnen met kinderen en in iets mindere mate door de school buiten Ritthem te promoten.

Actie

Het op peil houden van het leerlingenaantal teneinde de basisschool te

Brede school

Een brede school zou een alternatief voor een basisschool kunnen zijn. De top 3 van meest wenselijke functies voor dit gebouw (naast onderwijs uiteraard) :

1. crèche / kinderopvang
2. naschoolse opvang
3. tussenschoolse opvang

Hoewel de respondenten een brede school minder belangrijk vinden dan een basisschool, meent toch 45% dat dit een belangrijke voorziening is.

Actie

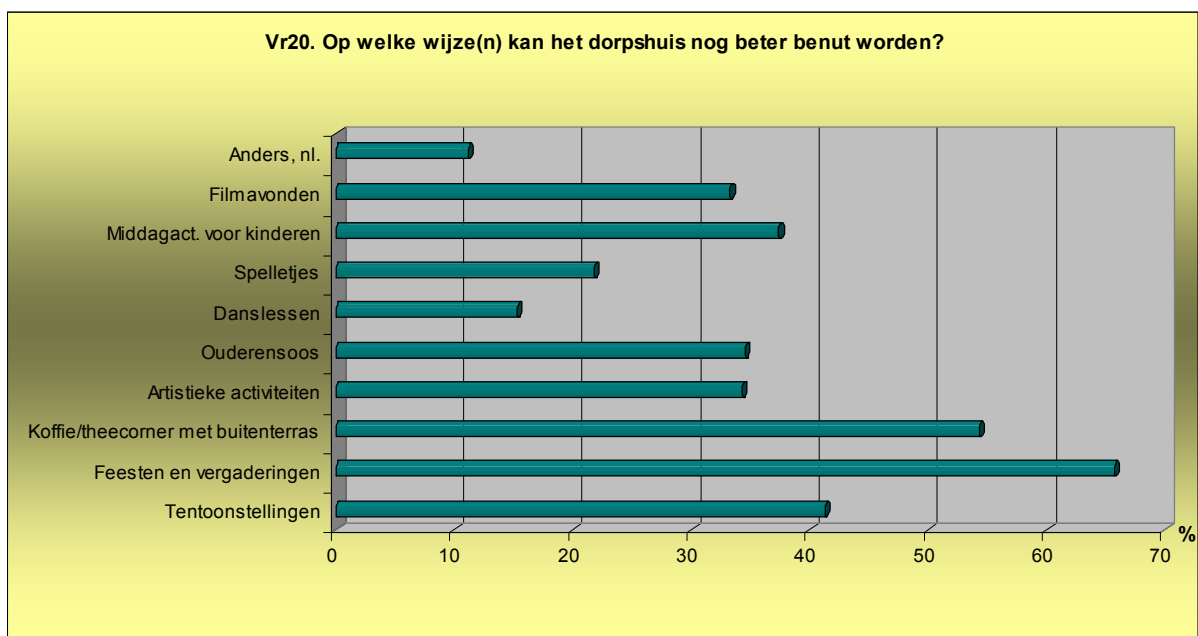
Studie naar de mogelijkheid van het vormen van een brede school, eventueel in een multifunctioneel gebouw.

Activiteiten

Ritthem kent een aantal locaties waar activiteiten plaatsvinden.

Het dorpshuis "Ons dorpsleven" is er één van. Op de recent gehouden openbare brainstormavond kwam onder andere naar voren dat het dorpshuis beter benut moet worden.

In dit onderzoek is de bewoners gevraagd naar welke activiteit(en) in het dorpshuis hun voorkeur uitgaat. Men kan kiezen uit 10 mogelijkheden (inclusief een zelf in te vullen activiteit). Het merendeel opteert voor het verhuren van de zaal voor feesten/vergaderingen en "een koffie/thee/friscorner met buitenterras". Op enige afstand gevolgd door "ruimte voor tentoonstellingen", "middag activiteiten voor kinderen" en een ouderensoos", met activiteiten tijdens dag en/of avond.

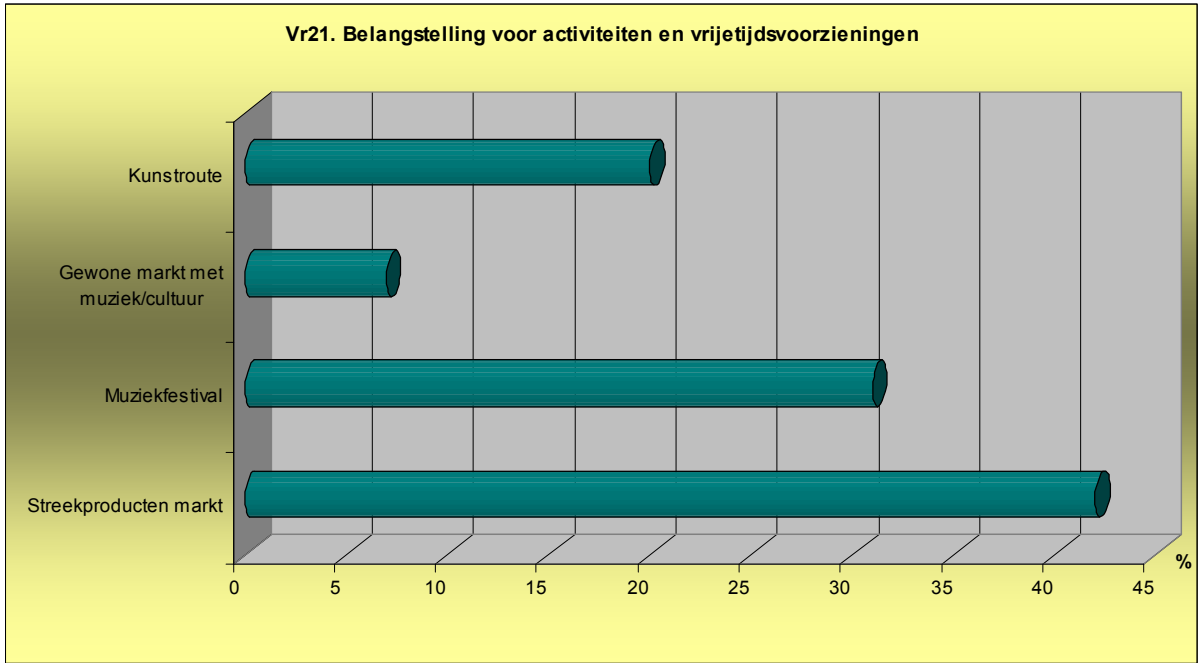

Actie

Uitbreiden van de activiteiten in het Dorpshuis.

Ook is gevraagd aan welke andere activiteiten/vrijtijdsvoorziening behoefte bestaat. Deze vraag is door 220 personen beantwoord. Naar een streek-producten markt (meest genoemd), een muzikfestival, kunstroute en een algemene markt, gaat de meeste belangstelling uit.

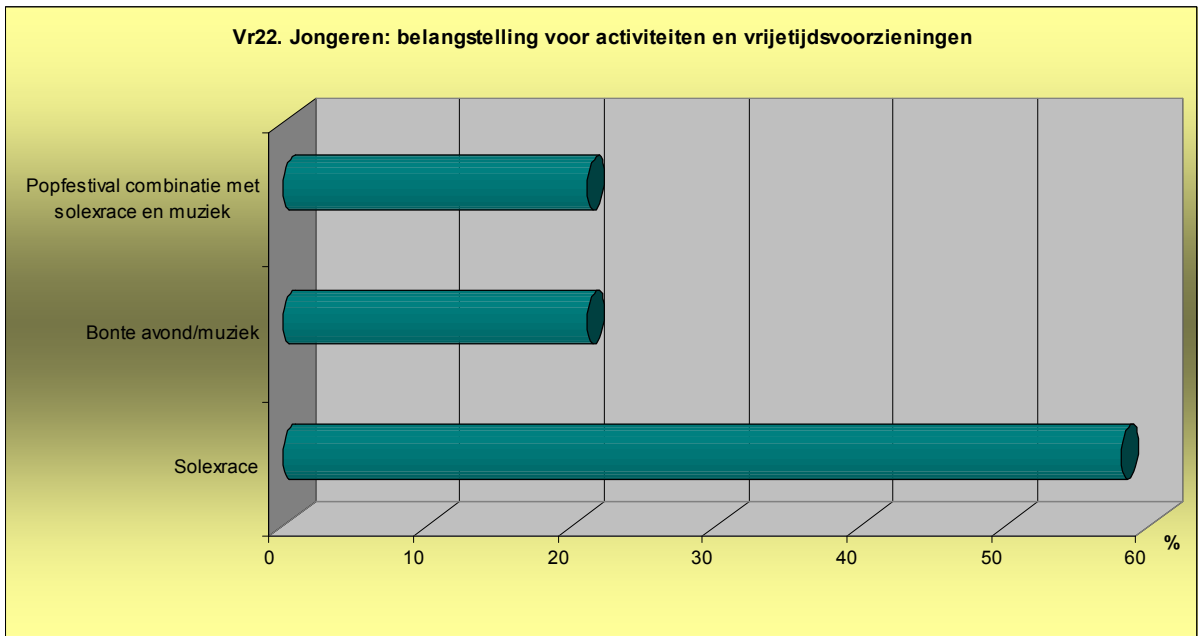

Actie

Oprichten van een evenementen commissie.

Waar gaat de interesse van jongeren naar uit ?

In totaal hebben 168 jongeren een voorkeur uitgesproken. Deze ligt met name bij activiteiten als een solexrace (meest genoemd), een bonte avond, een muzikfestival en een filmavond. Een kwart van het aantal jongeren is bereid dit soort activiteiten mede te organiseren, een groep van 35 % ziet dit niet zo zitten en 40 % houdt zich een beetje op de vlakte ("weet ik niet")

Actie

Activiteiten organiseren door een jongerenplatform.

Actie

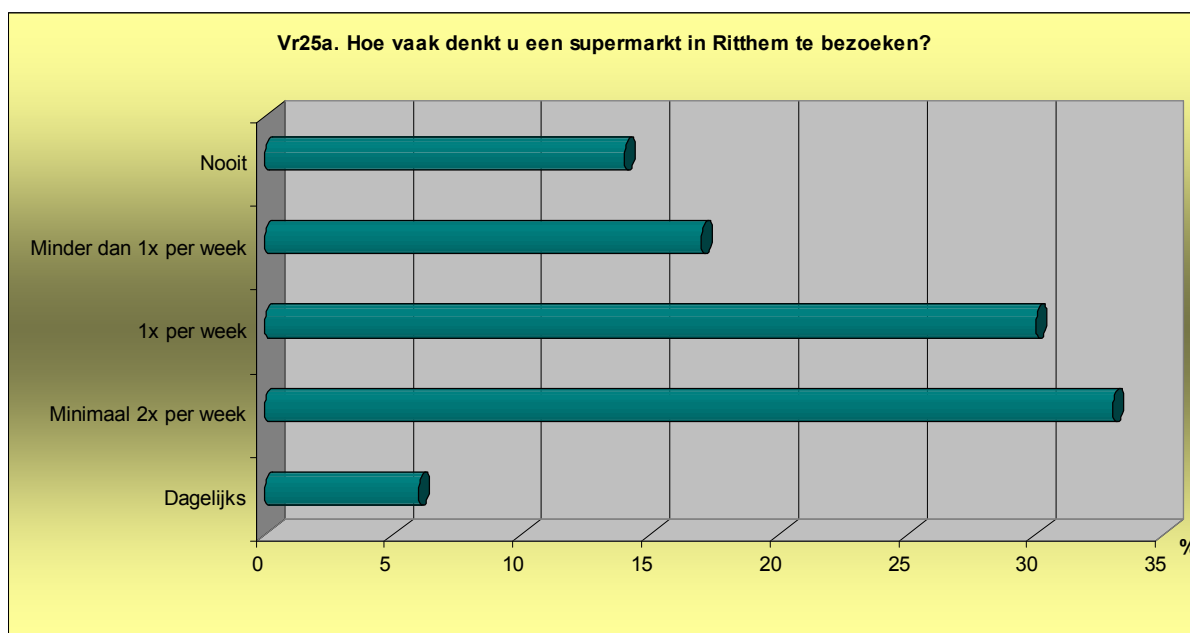
Het organiseren van een jaarlijkse Ritthemdag of weekend door evenementencommissie en jongerenplatform.

Op de genoemde brainstormavond bleek dat sport - en speelvoorzieningen ook gemist worden in Ritthem. Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat de bewoners dan vooral aan een trapveldje en een speeltuin/speelveld denken. Ook een basketbalopstelling (plein of veld) en ruiterspaden zijn vaak genoemd.

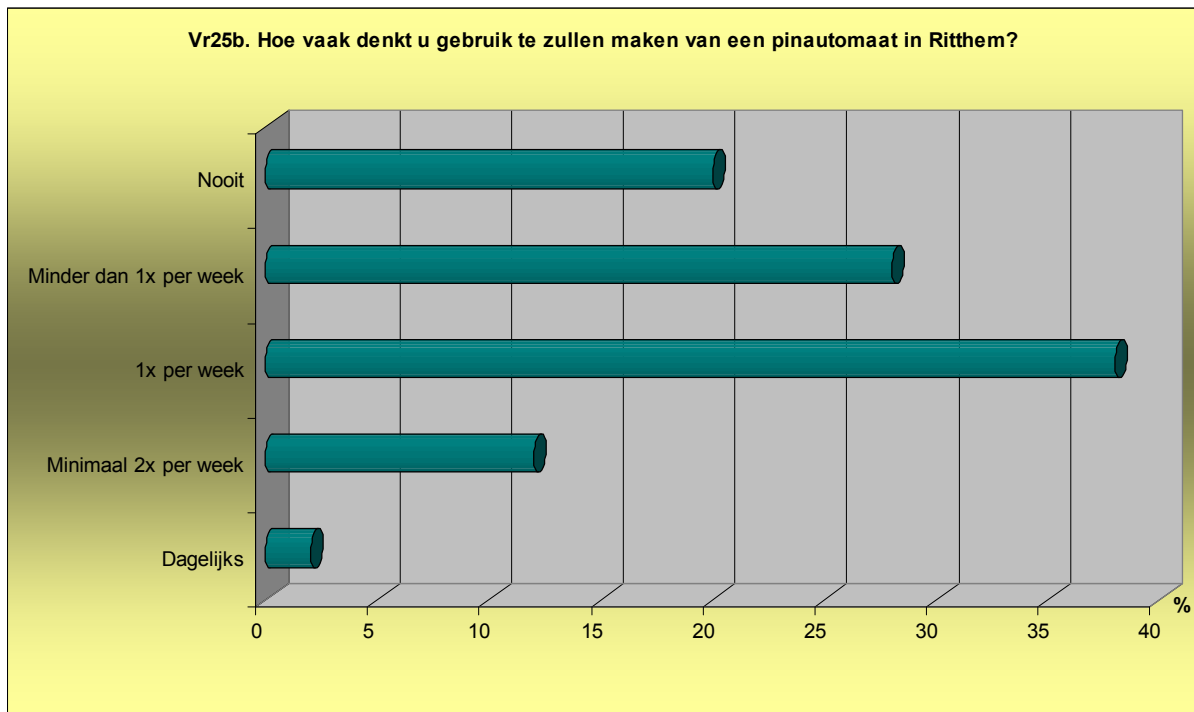
Actie

Het onderzoeken van de behoefte aan sport - en spelvoorzieningen voor de jeugd van 10 - 18 jaar.

Overig

Het laatste deel van dit thema heeft betrekking op de aanwezigheid van een supermarkt en pinautomaat. Een derde van het aantal inwoners zou minimaal 2 keer per week de supermarkt bezoeken, 6% zelfs dagelijks. Een groep van 30% gaat 1 keer per week, 17% minder vaak. Zo'n 14% zal daar niet binnen stappen. Een pinautomaat zou iets minder vaak gebruikt worden. Dagelijks gebruik speelt in 2% van de situaties, 12% zal minimaal 2 keer per week pinnen en 39% 1 keer per week. Eén op de vijf inwoners zal de pinautomaat links laten liggen.

Actie

Onderzoeken of er commerciële interesse bestaat voor een winkel en een Pinautomaat.

3.3 THEMA VERKEER

Wat gevaarlijke situaties betreft valt het in Ritthem allemaal wel mee. Uit het woonomgevingsonderzoek blijkt dat de inwoners vooral last hebben van automobilisten die te hard rijden. De Zandweg, de Ritthemse straat, de Zuidwateringstraat, de Dorpsstraat en Dorpsweg worden het meest genoemd. Die straten nodigen volgens de enquête ook het meest uit om te snel te rijden. Iets meer dan de helft van de inwoners vindt het te hard rijden een probleem. Parkeerproblemen worden vooral ervaren in de Lambrechtsenstraat en de Weverstraat.

Actie

Nog te vaak rijden vrachtwagens op zoek naar het havengebied in Vlissingen-Oost door het dorp. De wegbeheerder(s) zal gevraagd worden om (meer) routeborden te plaatsen richting haven.

Om automobilisten te dwingen langzamer te rijden op eerder genoemde straten is vooral een mentaliteits - en gedragsverandering nodig bij de inwoners zelf. Dat kan door in publicaties van het Dorpscomité voortdurend te wijzen op het feit dat het vaak de dorpsbewoners zelf zijn die zich niet houden aan de snelheidslimieten.

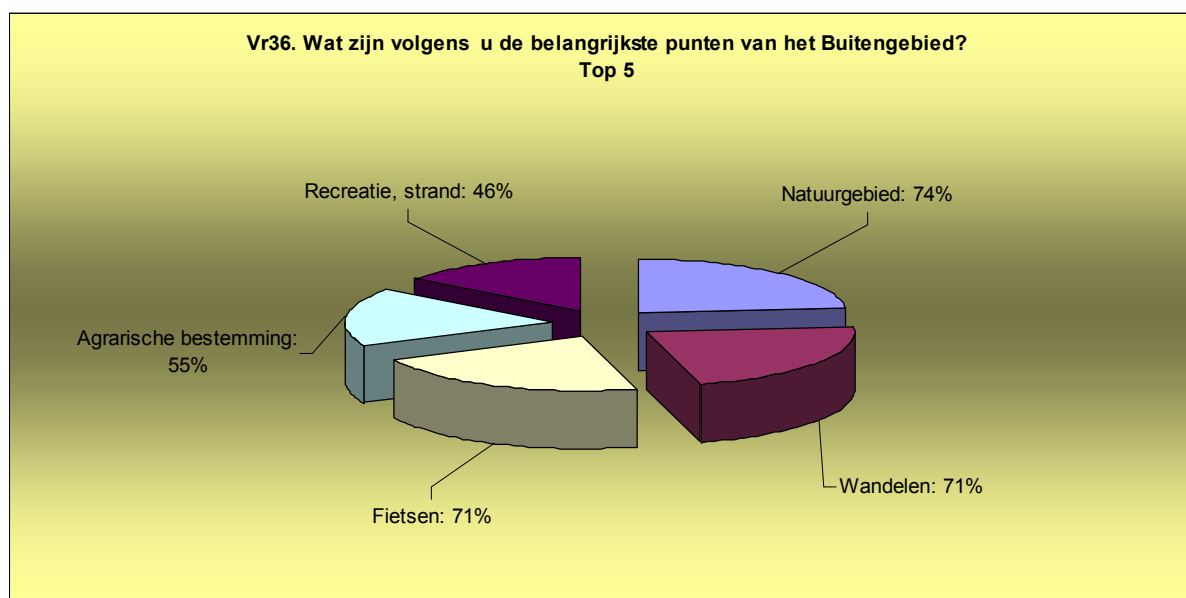
Aan de wegbeheerders zal gevraagd worden (tijdelijk) digitale borden te plaatsen waarop staat aangegeven hoe hoog de snelheid is.

Veilig Verkeer Nederland kan wellicht samen met de leerlingen van Rietheim een rol spelen in het terugdringen van de verkeersonveiligheid. Te denken valt aan het uitdelen van rode kaarten aan automobilisten die te snel rijden en presentjes aan automobilisten die zich wel aan de snelheid houden.

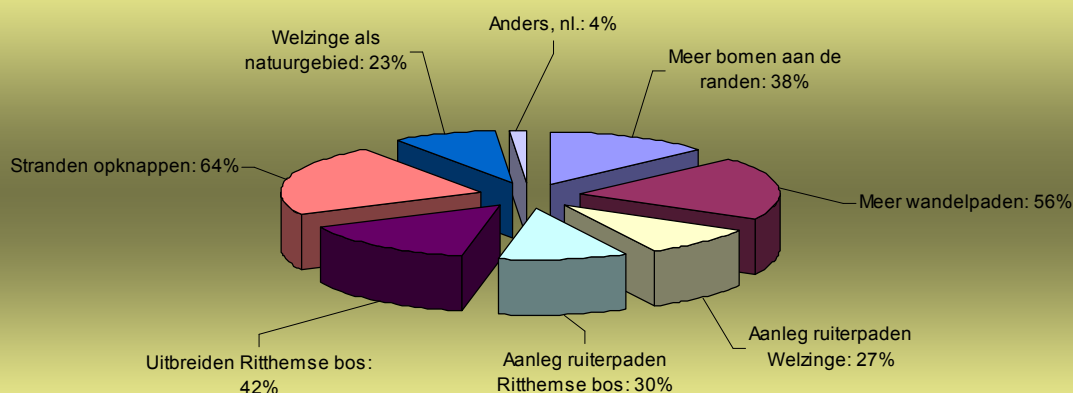
Verder zal aan het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland (ROVZ) gevraagd worden de verkeerssituatie van Ritthem te onderzoeken en met een advies te komen om wellicht door herinrichting van de straten tot een plan van aanpak te komen met het doel de verkeersveiligheid te bevorderen.

3.4 THEMA BUITENGEBIED

Het Buitengebied is belangrijk voor Ritthemers. Immers, rust en ruimte is voor velen een reden om hier te wonen. Niet alleen omdat het een agrarische bestemming heeft, maar ook een buffer vormt tussen de kern enerzijds en de snelweg en de bedrijven en industrie anderzijds. Ook genieten Ritthemers en toeristen van de natuur in de vorm van het bos en het strand.

Vr37. Hoe kan volgens u het Buitengebied aantrekkelijker worden gemaakt?

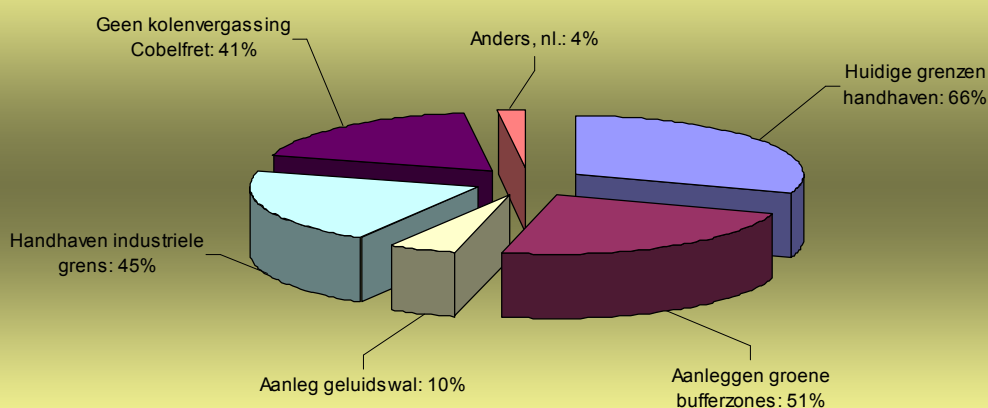

Bovenstaande grafiek geeft aan waar de grootste waarde aan gehecht wordt. De meeste mensen (bijna 70%) waarderen het als natuurgebied waarin gewandeld en gefietst kan worden. Ook de agrarische bestemming scoort hoog.

Om het Buitengebied nog aantrekkelijker te maken zegt 64% het belangrijk te vinden dat het strand opgeknapt en schoongemaakt wordt. Onder deze groep is een in verhouding groot aantal mensen jonger dan 20 jaar. Meer wandelpaden en uitbreiden Ritthemse bos scoren ook hoog. Welzinge inrichten als natuurgebied scoort het laagst met 21%, toch nog 90 stemmen.

Bij de vraag of er nog andere punten zouden zijn om het buitengebied aantrekkelijker te maken, hebben 25 mensen gereageerd, waarvan er 10 het buitengebied graag laten zoals het nu is.

Vr38. Op welke wijze kan het Buitengebied beschermt worden?

Op de vraag hoe het buitengebied het best beschermd kan worden, hebben de meeste Ritthemers (66%) aangegeven dat de huidige grenzen gehandhaafd moeten worden en dat bedrijven en industrie niet verder richting Ritthem moeten komen. Ook het aanleggen van groene bufferzones en het uitspreken tegen de kolenvergassing van Cobelfret scoort hoog. De Ritthemers zien een geluidswal niet zo zitten. Slechts 10% ziet daar wel wat in.

Actie

Het DC neemt verder initiatieven om het belang van het handhaven van de bestaande industriële grenzen te onderstrepen.

Actie

Het DC zal bij Cobelfret de hinder van lichtvervuiling onder de aandacht brengen.

Andere ingebrachte suggesties en opmerkingen zijn: geen uitbreiding industrie en het verminderen van lichtvervuiling. Opvallend is dat er slechts 3 mensen aangegeven hebben dat economische activiteiten moeten kunnen doorgaan. Bij de algemene opmerkingen/suggesties over het thema Buitengebied komen 64 reacties binnen. De meeste personen (n=17) geven aan: op afstand houden van industrie en zeker geen uitbreiding. Veel mensen ergeren zich aan slecht onderhouden binnenwegbermen en rondslingerend zwerfvuil en natuurlijk het slecht onderhouden strand. Ook hier weer worden opmerkingen gemaakt over de lichtvervuiling, verbieden naaktlopers, meer ruitersporen, meer natuurgebieden en 2 mensen zijn tegen ontpoldering.

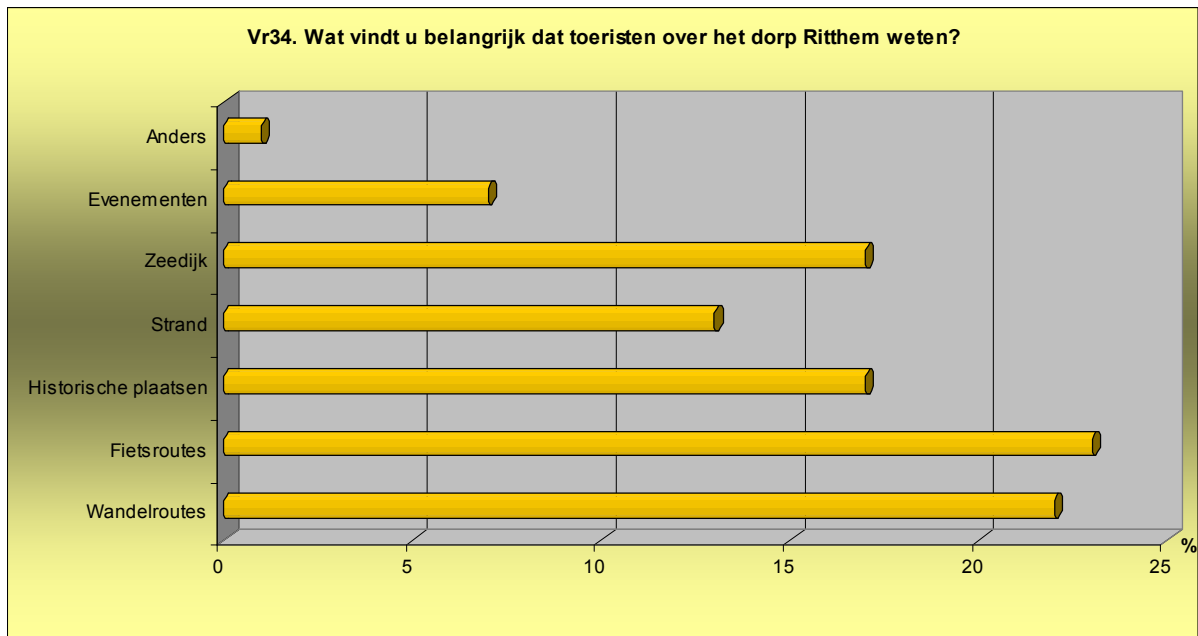
Actie

Het D.C. zal zich blijven inzetten om de kwaliteit van het buitengebied te verhogen in overleg met de Gemeente Vlissingen, Staatsbosbeheer en Provincie.

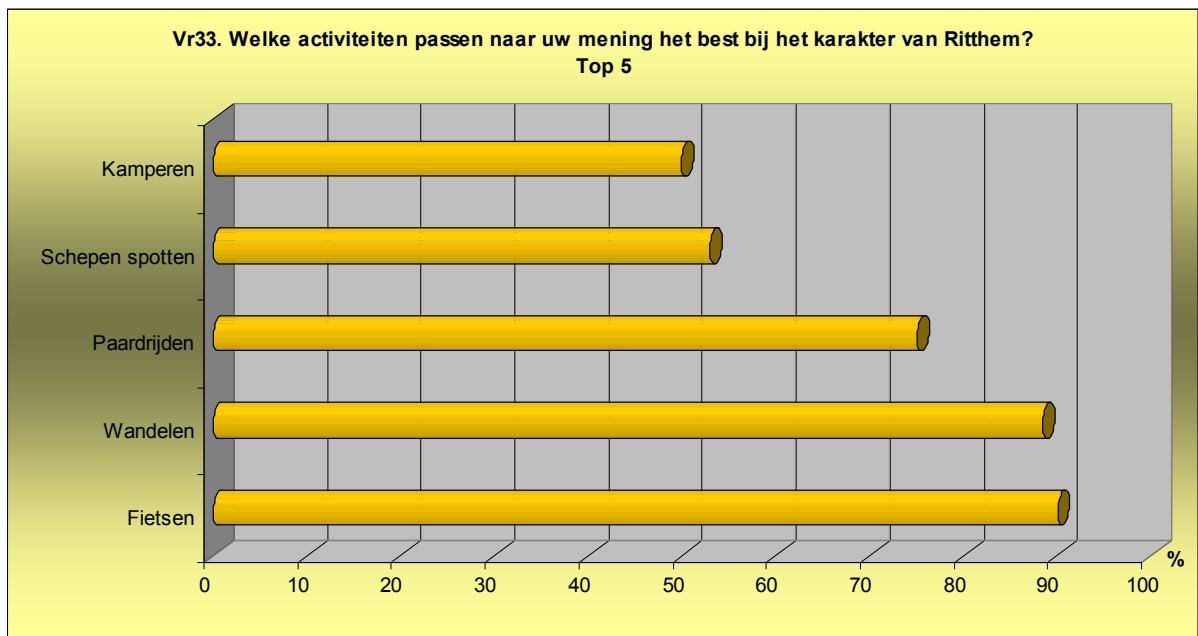
3.5 THEMA ECONOMIE EN TOERISME

Volgens de bewoners passen recreatieve activiteiten als fietsen, wandelen, paardrijden, schepen spotten en kamperen het best bij het karakter van

Ritthem. Schilderen, fotograferen en natuureducatie scoort aanzienlijk lager.

Bij de mogelijkheid om andere activiteiten aan te dragen zijn enkele suggesties gegeven maar daarin is geen duidelijke tendens waarneembaar.

Toeristen die Ritthem bezoeken zouden op de hoogte moeten zijn van de fiets- en wandelroutes, de historische plaatsen en de mogelijkheid om het strand in Ritthem te bezoeken en schepen te spotten en vissen vanaf de Zeedijk. Het bekend maken van Ritthemse evenementen aan toeristen vindt men niet belangrijk.

Actie

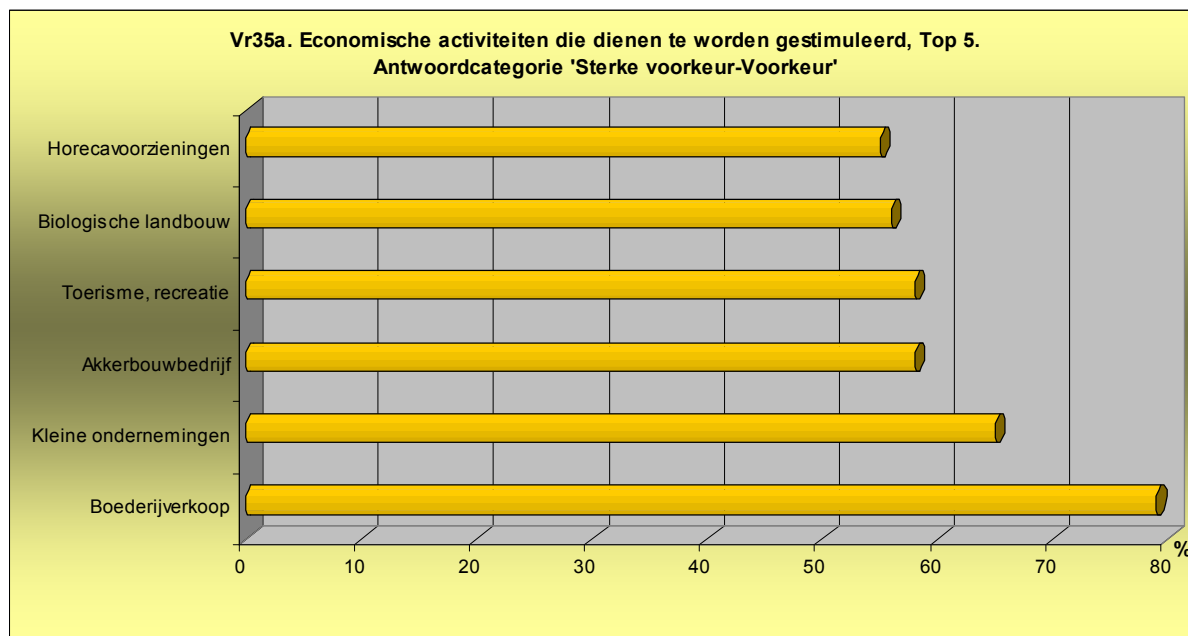
Voor wat betreft het onderhouden en opknappen van het strand zal het DC contact opnemen met betreffende instanties en nogmaals de overlast van ongewenste activiteiten onder de aandacht brengen. Zie ook thema Sociale Veiligheid.

Actie

Inventarisatie en in kaart brengen van de huidige fiets -, wandel - en ruiterroutes. Voorstellen maken samen met de bewoners, voor mogelijke uitbreidingen.

Ook zal gekeken moeten worden hoe deze te promoten en te bewegwijzeren. Dat geldt ook voor landschappelijke en historische plekken in Ritthem. Het DC neemt hierin het initiatief en zal contact opnemen met het VVV, Staatsbosbeheer, Provincie en Gemeente Vlissingen. Gekeken moet worden of een horecagelegenheid haalbaar is en of er geïnteresseerde ondernemers zijn.

Gevraagd is hoe men denkt over het stimuleren van economische activiteiten. Bijna 80% geeft een voorkeur aan voor het stimuleren van boerderijverkoop en streekproducten verkoop. Het stimuleren van kleine ondernemingen scoort ook hoog evenals horecavoorzieningen, biologische landbouw, toerisme en recreatie en akkerbouw. De leeftijdgroep van 20 jaar en jonger heeft een duidelijke voorkeur voor het stimuleren van horecavoorzieningen. Van de ondervraagden vindt 40% (n=126) dat vakantiehuisjes niet gewenst zijn.

Bij de mogelijkheid om opmerkingen en suggesties te geven over het onderwerp Economie en Toerisme zijn 65 reacties binnengekomen.

Na rubricering blijkt dat een aantal mensen graag het karakter van het dorp behoudt en niet te veel toerisme wil, maar vooral rust. Een aantal mensen geeft aan dat zij een horecavoorziening, bijvoorbeeld bij de Zeedijk of Fort Rammekens, mist. Veel mensen spreken zich uit tegen het naaktstrand en willen graag dat het strand beter onderhouden wordt. Ook wordt genoemd, het beter communiceren van de activiteiten en het verbeteren van de voorzieningen voor fietsers en wandelaars en ruiters.

Actie

De voorkeur voor streekproducten verkoop via boerderijen zou kunnen resulteren in het gezamenlijk promoten van producten door de boerderijeigenaren en het participeren aan een mogelijke Ritthem dag of weekend. Het DC zal inventariseren of er interesse is. Zie ook thema voorzieningen.

3.6 THEMA SOCIALE VEILIGHEID

Over het algemeen voelen de inwoners van Ritthem zich veilig. Tussen de 92,5 en 99 procent voelt zich altijd veilig in het dorp. Het percentage daalt naarmate het middag, avond of nacht is. Gevoelens van onveiligheid worden veroorzaakt door te weinig verlichting in het buitengebied en overlast van auto's op de toegangswegen van Ritthem. De Zeedijk wordt relatief vaak genoemd als onveilige plek. Andere locaties waar Ritthemers zich niet prettig voelen zijn de Zandweg en het buitengebied.

Actie

De politie zal gevraagd worden om met enige regelmaat te surveilleren en te controleren op de Zeedijk, met name in de avond en 's nachts.

Ook op de parkeerplaats bij het bos moet met enige regelmaat gesurveilleerd worden.

Aan de politie (en/of gemeente) zal gevraagd worden of het mogelijk is een aanspreekpunt in te stellen waar klachten gemeld kunnen worden.

3.7 BESTUUR EN INFORMATIE

Negen van de tien inwoners van Ritthem vinden dat zij goed geïnformeerd worden over lokale zaken. Een kleine minderheid (9 %) vindt dat de informatie beter kan. De meeste informatie komt van het Dorpscomité, kranten (PZC, Faam en de Bode) en via mond-tot-mondreclame.

Uit het woonomgevingsonderzoek blijkt ook dat hoe verder bestuurders afstaan van Ritthem, hoe minder zij zich bewust zijn van wat zich afspeelt in het dorp.

Het Dorpscomité vervult een belangrijke rol in Ritthem. Maar liefst 92% vindt het werk van het comité belangrijk. Een ruime meerderheid is tevreden over de activiteiten die het comité organiseert.

Actie

Onderzocht moet worden of de informatieverstrekking naar de bewoners (nog) beter kan door regelmatig nieuwsbrieven te versturen.

Onderzocht moet worden of de informatieverstrekking verbeterd kan worden door een eigen dorpswebsite te bouwen.

4. CONCLUSIES

De enquête is door 81% van de inwoners van 11 jaar en ouder ingevuld, wat een geweldig resultaat is.

Uit de enquête blijkt dat de betrokkenheid van de bewoners groot is en zij relatief tevreden zijn met hun dorp.

De Ritthemers waarderen de kleinschaligheid, de rust en de ruimte.

Men voelt zich veilig en voldoende geïnformeerd over lokale zaken.

Het mogelijk verdwijnen van de school wordt door veel Ritthemers als een bedreiging gezien. Het komt de leefbaarheid van het dorp niet ten goede en vraagt aandacht. Het stimuleren van het aantrekken van jonge gezinnen en het realiseren van een klein aantal starterswoningen worden als oplossingen gezien. Ook het bouwen van een aantal woningen voor ouderen zal de doorstroom bevorderen en de jonge Ritthemers een kans op een woning bieden.

De inwoners van Ritthem vinden het buitengebied zeer belangrijk en willen dat goed onderhouden en beschermen tegen oprukkende industrie en daarmee de kwaliteit waarborgen.

Een en ander heeft geresulteerd in een behoorlijk aantal actiepunten. Een deel daarvan kan door de inwoners zelf ter hand worden genomen en voor een deel aan andere instanties voorgelegd worden, zoals de gemeente Vlissingen en Staatsbosbeheer.

Het Dorpscomité neemt het initiatief om aan de slag te gaan met zaken die de inwoners van Ritthem belangrijk vinden en doet een beroep op de betrokken bewoners om hen daarin te ondersteunen en helpen.

In het volgende hoofdstuk is een opsomming gegeven van alle actiepunten die de diverse onderwerpen opgeleverd hebben. Het Dorpscomité streeft ernaar om de bewoners op de hoogte te houden en verslag te doen van de vorderingen tijdens jaarlijkse Algemene Dorpsvergaderingen. Wie weet levert dit op korte termijn al een mooi resultaat op en kan het Dorpscomité u ook via een website of nieuwsbrief op de hoogte houden!

Ritthem, het fijnste dorp van Vlissingen!

5. OVERZICHT ACTIES

	THEMA WONEN	UITVOERING DOOR
5.1	Het DC gaat actie ondernemen, in samenwerking met betrokken partijen en organisaties, om doorstroming te bevorderen.	DC, woningbouwvereniging, projectontwikkelaar
5.2	Nieuwbouwplannen dienen vooral gericht te zijn op starterswoningen en het aantrekken van jonge gezinnen.	woningbouwvereniging, projectontwikkelaar
5.3	Bij de nieuwbouw van woningen en de gekozen locaties moet rekening gehouden worden met het dorpskarakter. Het DC Ritthem zal dit steeds bij de samenwerkende partijen en organisaties onder de aandacht brengen.	DC, Gemeente, woningbouwvereniging, projectontwikkelaar
5.4	Bij de keuze voor nieuwbouw dient een voorzichtige start te worden gemaakt om de effecten van doorstroming te beoordelen. Gefaseerd bouwen.	DC, Gemeente
5.5	Nieuwbouwplannen in de koop - en huursector richten op de prijsklasse 180.000-250.000 euro resp. 348- 525 euro (prijspeil 2009).	Gemeente, woningbouwvereniging, projectontwikkelaar
5.6	Een zorgcomplex en/of woonzorgboerderij kan zeker op belangstelling rekenen. De haalbaarheid hiervan onderzoeken.	DC, woningbouwvereniging, zorginstelling
5.7	Seniorenwoningen kunnen een alternatief voor een zorgcomplex of woonzorgboerderij zijn.	DC, woningbouwvereniging, Projectontwikkelaar
5.8	Onder de aandacht brengen, dat er grote belangstelling is bij jongeren uit Ritthem voor nieuwbouwwoningen in het dorp.	DC, woningbouwvereniging, Projectontwikkelaar

THEMA VOORZIENINGEN		UITVOERING DOOR
5.9	Het op peil houden van het leerlingenaantal, teneinde de basisschool te behouden.	Schoolbestuur, gemeente, bewoners
5.10	Studie naar de mogelijkheid voor het vormen van een brede school, eventueel in een multifunctioneel gebouw.	DC, schoolbestuur, gemeente
5.11	Uitbreiden van de activiteiten van het dorpshuis.	DC, beheerder "Ons Dorpsleven"
5.12	Oprichten van een evenementencommissie.	DC, bewoners
5.13	Activiteiten organiseren door een jongerenplatform.	DC, jongeren
5.14	Het organiseren van een jaarlijkse Ritthemdag of - weekend door evenementencommissie en jongerenplatform.	DC, bewoners
5.15	Het onderzoeken van de behoefte van sport - en spelvoorzieningen.	DC, jongeren
5.16	Onderzoeken of er commerciële interesse bestaat voor een winkel of pinautomaat.	DC

THEMA VERKEER		UITVOERING DOOR
5.17	Routeborden plaatsten richting haven.	DC, waterschap, provincie
5.18	Publicaties naar bewoners i.v.m. snelheidslimieten.	DC
5.19	Plaatsen van digitale snelheidsborden.	DC, waterschap, provincie, gemeente
5.20	Actie terugdringen verkeersonveiligheid.	DC, VVN, Rietheim
5.21	Onderzoek verkeerssituatie.	DC, ROVZ

THEMA BUITENGEBIED		UITGEVOERD DOOR
5.22	Het nemen van initiatieven om het belang van het handhaven van de bestaande industriële grenzen te onderstrepen.	DC, waterschap, provincie
5.23	Lichtvervuiling onder de aandacht brengen.	DC, Cobelfret, Zeeland Seaports
5.24	Kwaliteit buitengebied verhogen.	DC, gemeente, staatsbosbeheer, provincie

THEMA ECONOMIE EN TOERISME		UITVOERING DOOR
5.25	Inventarisatie fiets - wandel - en ruiterroutes. Mogelijke uitbreiding en hoe deze te promoten, inclusief landschappelijk en historische plekken. Horecamogelijkheden bezien.	DC,VVV, Staatsbosbeheer, provincie en gemeente
5.26	Onderhouden en opknappen van het strand en overlast ongewenste activiteiten onder de aandacht brengen.	DC, gemeente
5.27	Promoten streekproductenverkoop via boerderijen. (zie ook thema voorzieningen).	DC

THEMA SOCIALE VEILIGHEID		UITVOERING DOOR
5.28	De politie zal gevraagd worden te surveilleren /controleren op de Zeedijk, met name 's avonds en 's nachts.	DC, politie
5.29	Idem bij de parkeerplaats bij het bos.	DC, politie
5.30	Informereren of het mogelijk is een aanspreekpunt, waar klachten gemeld kunnen worden, in te stellen.	DC, politie

THEMA BESTUUR EN INFORMATIE		UITVOERING DOOR
5.31	Onderzocht moet worden of de informatieverstrekking naar bewoners (nog) beter kan, door nieuwsbrieven te versturen.	DC
5.32	Onderzocht moet worden of de informatieverstrekking verbeterd kan worden door een eigen dorpswebsite te bouwen.	DC

6. GERAADPLEEGDE BRONNEN

- Methode dorpsagenda (uitgave STAMM Centrum voor maatschappelijke ontwikkeling Drenthe).
Deel 1; Procesbeschrijving van de methodiek Dorpsagenda.
Deel 2; handleiding dorpswaardering.
- Dorpsblik, een onderzoek (vragenlijst) sept. 2007.
- Dorpsblik, een rapport over Biggekerke voor Biggekerke, mei 2008.
- Dorpsplan Ritthem, 2002-2006.
- VVK-AL-2003, een Dorpsplan maken.
- Dorpsplan Ritthem, plan van aanpak.
- Verslagen Bruinisse 18-6 en 8-9 2009.
- Resultaten brainstormavond Ritthem, 15 okt. 2009, brief 24 okt. 2009.
- Vragenlijst woon/leefbaarheidsonderzoek Tiendeveen, Hoogeveen, 10 juli. 2006 Vragenlijst 65 jaar en ouder.
- Dorpsenquête Ritthem, jan. 2010, febr. 2010, rechte tellingen.
- Woonomgevingsonderzoek Ritthem, 1 maart 2010.
Samenvatting voorlopige resultaten.
- Kruistabellatie n.a.v. rechte tellingen.

BIJLAGE A

RESULTATEN
BRAINSTORMAVOND 15-10-2009

Groen; door aanwezigen positief beoordeeld.

Rood; door de aanwezigen negatief beoordeeld.

Thema: Wonen - woonomgeving

Nr.	Opmerking	Groen	Rood
1	Starterswoningen (14x)	13	0
2	Huurwoningen jonge gezinnen (7x)	9	0
3	Huizen jeugd	0	0
4	Woningbouw starters (betaalbaar) jonge gezinnen (leden Atlas, Onda, school)	1	0
5	Aanwijzen van woningen voor gezinnen met kinderen (voor later gaan)	2	0
6	Huurwoningen alleen voor gezinnen met kinderen, die hier op school gaan (geen ouderen of mensen zonder kinderen)	1	0
7	Huurwoningen voorrang aan mensen, die link met Ritthem hebben	1	0
8	Betaalbare huur/koopwoningen (2x) geïntegreerd in dorp	6	0
9	Goedkope woningen	0	0
10	Meer huizen	0	0
11	Bejaardenhuisjes bouwen aan eigen woning (5x) - snelle vergunning afgeven	0	0
12	Bejaardenhuisjes bouwen	0	0
13	Woonzorgcomplex (6-8)	2	0
14	Levensloopbestendige woningen	1	0
15	Snelle vergunning voor bouwen seniorenwoningen aan bestaande woningen van hun kinderen	0	0
16	Woonzorgboerderij waar ouderen kunnen "boeren	1	0
17	Zorgboerderij voor o.a. gehandicapten en senioren	3	0
18	Ouderenwoningen in het boomgaardje	1	8
19	Seniorenwoningen aan bestaande woningen van hun kinderen	0	0
20	Flatgebouw, duur	0	5
21	Extra aangepaste gezinswoning (huur), er is er maar één op het dorp	2	0
22	Beperkt woningen bouwen	0	3
23	Woningbouw op Zandweg 42 (bouw 2 à 3 huizen)	0	0
24	Woningbouw locatie Gideonse/Zandweg	3	0
25	Woningbouw op historische plaatsen, waar ooit boerderij of woning stond	1	0
26	Bebouwing dorpskern	0	0

Nr.	Opmerking	Groen	Rood
27	Lintbebouwing langs Zandweg	2	2
27a	Woningbouw buitengebied	0	0
28	Minimaal voldoende inwoners om de school in stand te houden	0	0
29	Stimuleren wonen met ambachtelijke bedrijvigheid	0	0
30	Wat wordt er gebouwd achter de loods Zandweg 42? Is dit een tweede camping?	0	3
31	Toewijzingsbeleid sociale huurwoningen (hoe geregeld?)	0	0
32	Opknappen Zuidwateringsstraat	0	0

Thema: Voorzieningen

Nr.	Opmerking	Groen	Rood
1	Schoolpromoten + naschoolse opvang	5	0
2	Behoud school	8	0
3	Na-activiteiten voor basisschool (2x)	0	0
4	Brede school met voor-, tussen- en naschoolse opvang/medische zorg	3	0
5	Schoolbus voor kinderen uit b.v. Souburg naar de voor- en naschoolse opvang	1	0
6	Kinderopvang	0	0
7	Schoolbus voor kinderen van veraf (subsidie Gemeente)	1	0
8	Een middelbare school	0	0
9	Gratis bus, die naar de CSW rijdt	0	1
9A	Multifunctioneel centrum	1	1
10	Betere benutting "Ons Dorpsleven", sprankelend, meer leven: jeugd, meer open: senioren	2	0
11	Filmavonden in "Ons Dorpsleven"	0	0
12	Dorpshuis verkopen	0	0
13	Dorpshuis agrarische museum	0	0
14	Dorpsactiviteiten voor school	0	0
15	Dorpshuis meer functies, bejaardensoos	2	0
16	Publikatiebord aan dorpshuis voor alle info	0	0
17	Dorpshuis opknappen	1	0
18	Nieuw dorpshuis, multifunctioneel	3	1
19	Dorpswinkel terug m.b.v. leerplekken	0	0
20	Supermarkt	5	1

Nr.	Opmerking	Groen	Rood
21	SRV-wagen	0	0
22	Ouderensoos	0	0
23	Postkantoor	0	2
24	Pinautomaat	5	0
25	Schoonheidssalon	0	1
26	Een snackmuur	0	1
27	Mac-Donalds	0	3
28	Telefooncel	0	2
29	Sigarettenautomaat	0	7
30	Snackbar	0	0
31	Chinees restaurant, frietzaak, broodjes	0	3
32	Footlocker outletstore	0	2
33	Zwembad	0	0
34	Sportschool, sauna	0	0
35	Sportzaal	0	0
36	Internetcafé voor stranden	0	3
37	Disco (niet alleen bij Atlas)	0	0
38	Bowlingbaan	0	0
39	Scouting bij Fort	0	1
40	Skatebaan	0	3
41	Scouting, jeugd aantrekken	0	2
42	Crossbaan	0	4
43	Legale kampvuurplek	1	0
44	Halfpipe, bankjes	0	0
45	Hangspot voor jongeren	0	2
46	Maegjukebox met speakers door het hele dorp	2	2
47	Solexrace	4	0
48	Activiteiten voor ouderen door jongeren georganiseerd (2x)	1	0
49	Jaarlijkse kunstroute	2	0
50	Cultureel programma kerk	1	0
51	Meer activiteiten Fort Rammekens	0	0
52	Ritthemers festival en concert	1	0
53	Jaarlijkse bonte avond	0	0
54	Koersbal op terrein Atlas	0	0
55	Clubhuis Atlas meer benutten	2	2
56	Officiële speeltuin	1	0
57	Middag voor kinderen (knutselen) (2x)	4	0
58	Speelplaats voor jeugd, centraler, speeltuin	1	0
59	Wip terug, speelplein	0	0

Nr.	Opmerking	Groen	Rood
60	Jeugdcommissie	0	0
61	Speelgelegenheid 10+	0	0
62	Sportevenement in Ritthem, crossen - fietsen - lopen	2	0
63	Mega piratenfestijn o.i.d.	2	4
64	Meer activiteiten op Ritthem, feestdag	0	0
65	Tweede kunstgrasveld Atlas	0	0
66	Legale graffiti-muur	0	2
67	Beter openbaar vervoer	0	1
68	Meer bussen	0	1
68A	Bus naar Vlissingen	0	1
69	Een staande kaart in Ritthem	0	0
70	Schone stranden	2	0
71	Mooie entree, bomen zonder plakzooi	0	0
72	Strataverlichting vernieuwen, zoals in Dorpsstraat	0	0
73	Kerkbankje schoonhouden	0	0
74	Afdakje bij Onda	0	2
75	Oude clubhuis weghalen	0	0
76	Dorpsperk met vijver en bomen enz. achter school	3	2
77	Spruitjesveld inrichten, muziektent	0	0
78	Plein met fontein	0	0
79	Park met bankjes, waar we allemaal kunnen hangen	0	0
80	Voetbalvereniging	0	8
81	Weekmarktje	0	0
82	Uitspanning op de dijk, Schoone Waardin	1	0
83	Groet Zeeuwse streekproductenmarkt organiseren, elk jaar	4	0
84	Horecagelegenheid voor o.a. toeristen op de fiets in het dorp, b.v. terras "Ons Dorpsleven"	5	0
85	Verhuur fietsen	0	0
86	Fietsroute Ritthem	1	0
87	Geen naaktstrand (ook niet gedoogd)	4	0

Thema: Verkeer

Nr.	Opmerking	Groen	Rood
1	Iedereen houdt zich aan de snelheid	0	0
2	Hard rijden aanpakken	0	0
3	Alle toegangswegen 30 km	0	3

Nr.	Opmerking	Groen	Rood
4	Maatregelen tegen groepen wielrenners op de dijk, die mensen voor hun sokken rijden	0	0
5	Parkeerbeleid sommige straten	1	0
6	Parkeerterrein achter Dorpsstraat (spruitenveldje)	1	3
7	Auto's weg uit smalle straten (Weverstraat, ged. Lambrechtsenstraat)	0	0
8	Fietspaden	0	0
9	Parkeervakken Lambrechtsenstraat, twee zijden auto's	0	0
10	Uitrit Louwerse's Wegeling beveiligen	0	0
11	Wegversmalling, zigzag rijden in dorpskom	0	0
12	Marie Curieweg doortrekken naar v.m. slachthuis, minder verkeer B-wegen	0	0
13	Geen doorgaande route door dorp naar camping	0	1
14	Verkeer uit dorpskern, campingverkeer omleiden	1	0
15	Vliegveld Ritthem (Ritthem Int. Airport)	0	5

Thema: Buitengebied

Nr.	Opmerking	Groen	Rood
1	Geen uitbreiding bedrijventerrein Visodeweg	0	0
2	Visodeweg grens industrie houden	0	0
3	Huidige grens industrie Vlissingen-Oost handhaven	4	0
4	Grensen buitengebied behouden	0	0
5	Bescherming grensen buitengebied	1	0
6	Bedrijven buitengebied niet verder oprukken	0	3
7	Bufferzone tussen Ritthem en industrie	2	0
8	Geluidswal Ritthem-Vlissingen-Oost	0	1
9	Meer bomen randen buitengebied	1	0
10	Buitengebied niet verder aantasten	0	0
11	Groenvoorziening tussen dorp en industrie	1	0
12	Groene inpassing bedrijven	0	0
13	Invloed industrie beperken (geluid, licht)	0	0
14	Geen kolenvergassing terrein Cobelfret	9	0
15	Open houden, geen energiecentrale bij dorp	0	0
16	Welzinge als natuurgebied(ook als WCT niet doorgaat)	1	0
17	Gebied WCT-comp. Inrichten zoals voor 1940	1	1
18	Moet groen, agrarisch blijven	0	0

Nr.	Opmerking	Groen	Rood
19	Uitbreiden natuurgebied	0	0
20	Extra natuurgebied	0	0
21	Behoud Rammekensschor	0	0
22	Invloed herinrichting Welzingepolder, Schorerpolder	0	0
23	Meer ommetjes	0	0
24	Wandel - fiets - ruiterruimte	0	0
25	Wandelpaden uitbreiden langs akkers	2	0
26	Ruiterpaden, goede stranopgangen voor ruiters	2	1
27	Ruiterpaden in bos	0	3
28	Kanoroute	0	0
29	Strandjes schoonmaken (2x), stenen	2	0
30	Meer verlichting buitengebied	0	7
31	Meer huizen in buitengebied i.p.v. landbouw	0	5
32	Ritthem CO2-neutraal	0	0

Thema: Economie - Toerisme

Nr.	Opmerking	Groen	Rood
1	Duidelijkheid energiecentrale Cobelfret	0	0
2	Cobelfret Centrale bij Schelde	0	9
3	Ritthem groen, energieproject	0	0
4	Hotel	0	2
5	Meer werk voor jongeren	2	0
6	Horeca in WCT comp. gebied	0	0
7	Horeca in Fort Rammekens	0	0
8	Schoone Waardin terug	0	0
9	Strandtent	0	0
10	Uitspanning	0	0
11	Pannenkoekhuis op de dijk	1	0
12	Verhuur parasols, ligstoelen op strand	0	0
13	Vakantiehuisjes	2	0
14	Stranden opknappen, slik en afval (7x)	6	0
15	Schone stranden	2	0
16	Het dorp meer aanprijzen bij toeristen (publiciteit) (2x)	0	0
17	Dijk beter gebruiken, recreatie	0	0
18	Toeristische wegwijzers verbeteren	0	0
19	Dagattracties voor toeristen	0	0

Nr.	Opmerking	Groen	Rood
20	Groenvoorziening, recreatiemogelijkheden	0	0
21	Kerkbezoek, toeristen	0	0
22	Geen naaktrecreatie	0	0
23	Ruiterpaden	0	0
24	Ruiterpaden Welzinge/Ritthem	1	0
25	Ruiterpaden-netwerk	1	0
26	Ponyrijden dorp, strand	0	0
27	Ommetje realiseren	0	0
28	Netwerk van ommetjes (4x)	2	0
29	Wandelroutes rond dorp	0	0
30	Meer evenementen, trekkertrek	0	1
31	Trekkertrek Ritthem (2x)	0	1
32	Ritthems kampioenschap boerengolf	0	0
33	Puzzelrit in Ritthem	0	0
34	Prullenbakken strand	0	0
35	Rammekens restaureren, glasoverkapping, kunstenaarscentrum	2	0

Thema: Sociale veiligheid

Nr.	Opmerking	Groen	Rood
1	Wijkagent of aanspreekpunt bureau Vlissingen	2	10
2	Sociale veiligheid: Controle aanscherpen	0	0
3	Problemen (veiligheid) Zandweg 42A en viaduct: volkstuinten Paradijs	1	0

Thema: Bestuur en informatie

Nr.	Opmerking	Groen	Rood
1	Meer inzicht en activiteiten D.C. Ritthem	0	0
2	Meer controle politie Zeedijk en strand e.d.	8	0
3	Pleiten bij Gemeente voor terugkeer wijk(dorps-)budget, geeft stukje zelfstandigheid aan wijkcomité	1	0
4	Maandelijks overleg met wijkwethouder	0	0
5	Meer toezicht buitengebied	0	0
6	Bestuurlijke info wordt steeds beter	0	0
7	Veiligheid munitie-opslag: wat ligt hier opgeslagen	0	0

BIJLAGE B

VRAGENLIJST DORPSENQUETE RITTHEM

Dorpsplan, een onderzoek door Ritthem 2010 voor Ritthem in de toekomst.

Voor u ligt de enquête die voortgekomen is uit de ideeën en suggesties die u en uw dorpsgenoten gegeven hebben tijdens de brainstormavond op 15 oktober 2009. De uitkomst van deze enquête zal uiteindelijk leiden tot een nieuw dorpsplan. Om een goed beeld te krijgen van uw mening over bijvoorbeeld Wonen, Voorzieningen en het Buitengebied, vragen wij u om deze enquête in te vullen. Alleen zo kunnen we samen de leefbaarheid behouden en waar mogelijk zelfs verbeteren.

Belangrijk

Het is van groot belang dat zoveel mogelijk inwoners, van 11 jaar en ouder, aan dit onderzoek meedoen om een duidelijk standpunt te kunnen innemen over diverse zaken en ook, aanbevelingen te kunnen doen richting Gemeente Vlissingen en andere instanties.

Daarom: *Doe mee en geef uw mening!*

Jeugdzaken

Speciale aandacht vragen wij van de jongeren. Zij waren zeer goed vertegenwoordigd op de brainstormavond en hebben enthousiast en creatief meegeholpen om de avond tot een succes te maken. Wij verzoeken jullie dan ook om er even voor te gaan zitten en de lijst in te vullen. Niet alle vragen zullen van toepassing zijn op jongeren, maar vul zoveel mogelijk vragen in.

Daarom: *Doe mee en kijk in de toekomst!*

Hoe gaat het in zijn werk?

Vanaf het moment dat u de enquête uitgereikt hebt gekregen, heeft u 2 weken de tijd om hem in te vullen. De bedoeling is dat ieder gezinslid van 11 jaar en ouder in uw huis een aparte enquête invult.

In de week van 25 t/m 29 januari worden de vragenlijsten weer opgehaald

Bent u onverhoopt niet thuis dan geven we middels een briefje aan wanneer we nogmaals langskomen. U hoeft uw naam en adres niet op het vragenformulier te zetten, want meedoen is anoniem. Heeft u vragen, opmerkingen of behoefte aan hulp bij het invullen van de vragenlijst, aarzel niet en neem contact op met een van de personen van de Dorpsplancommissie. Zij helpen u graag!

Daarom: *Doe mee en maak deel uit van het beleid!*

Tips bij het invullen

- Er zijn verschillende soorten vragen: Meestal kunt u maar 1 vakje aankruisen. Als bij een vraag meerdere antwoorden zijn toegestaan dan staat dit bij de vraag vermeld. Het is uiteraard niet de bedoeling om bij deze vragen alle mogelijkheden aan te kruisen.

- Er zijn ook vragen waar een waardeoordeel wordt gevraagd. Meestal door een getal van 1 t/m 5 in te vullen waarmee u aangeeft het er al dan niet mee eens te zijn. Tenslotte zijn er een aantal open vragen waarbij u eigen antwoorden kunt invullen. De laatste vraag geeft u de gelegenheid om een opmerking te maken naar het Dorpscomité toe of om een onderwerp onder de aandacht te brengen dat u gemist hebt in deze enquête.
- Kleur de vakjes in met een balpen en gebruik als het kan blokletters bij open vragen.

Veel succes bij het invullen. Het dorpsplan wordt gemaakt voor en door de bewoners van Ritthem!

Dorpsplancommissie

Ab van der Sluis, tel. 464631

Christel Klapwijk, tel. 464961

Rien Boeije, tel. 635654

Friedy Geeve, tel. 464248

Ton de Boer, tel. 471270

Een initiatief van het Dorpscomité in samenwerking met de bewoners van Ritthem en met medewerking van de gemeente Vlissingen, StadsMonitor Vlissingen en de ADZ groep.

WONEN, WOONOMGEVING

1. Hoe lang woont u al in Ritthem?
- minder dan 1 jaar
  - 1-5 jaar
  - 6-15 jaar
  - 16-25 jaar
  - 26-50 jaar
  - meer dan 50 jaar
2. Indien u niet altijd in Ritthem heeft gewoond, wat is dan de reden geweest, dat u voor Ritthem heeft gekozen?
- familie
  - werk
  - rust en ruimte
  - sociale veiligheid
  - recreatieve mogelijkheden
  - geschikte woning
  - anders, nl. _____
  - niet van toepassing
3. Vindt u de doorstroommogelijkheden voor wat betreft het wonen voldoende in Ritthem?
- ja
  - nee, omdat _____
  - geen mening
- 4a. Bent u van mening, dat er in Ritthem plaats is voor nieuwbouw?
- ja, omdat _____
  - nee, omdat _____
  - geen mening
- 4b. Hoeveel woningen zouden er volgens u bijgebouwd moeten worden in de komende 10 jaar?
- maximaal 10 woningen
  - maximaal 20 woningen
  - maximaal 50 woningen
  - anders, nl. _____
- 4c. Voor zover bekend zijn er geen locaties voor aangewezen nieuwbouw. Hieronder kunt u aangeven welke locaties volgens u geschikt zijn.
- lintbebouwing Zandweg
  - historische plaatsen waar ooit boerderijen e.d. hebben gestaan
  - open plekken dorpskern
  - een nieuwe straat
  - ruimte direct naast dorpskern
  - anders, nl. _____
5. Als u van mening bent dat er plaats is voor nieuwbouw, welk soort woningen vindt u dan noodzakelijk voor Ritthem?
(kruis één of meer mogelijkheden aan)
- starterswoning
  - huurwoning
  - koopwoning
  - woning in zorgcomplex
  - aanleunwoning
  - levensloopbestendige woning
  - anders, nl. _____
- 6a. Zou u willen verhuizen naar een Zorgcomplex of een woonzorgboerderij?
- ja
  - nee (Ga door naar vraag 6c)
  - weet niet (Ga door naar vraag 6c)
- 6b. Zo ja, binnen welke termijn wilt u verhuizen?
- 0-5 jaar
  - 5-10 jaar
  - anders, nl. _____
- 6c. Zou u willen verhuizen naar een aanleunwoning?
- ja
  - nee
  - weet niet
- 6d. Zou u willen verhuizen naar een levensloopbestendige woning?
- ja
  - nee
  - weet niet
  - anders, nl. _____
7. Naar welke soort woning in Ritthem gaat uw voorkeur uit?
- bestaande koopwoning
  - nieuwbouw koopwoning
  - bestaande huurwoning
  - nieuwbouw huurwoning
  - geen voorkeur

8. Welk type woning in Ritthem heeft uw voorkeur?

- vrijstaande woning
- 2 onder 1 kap
- rijtjeswoning
- hoekwoning
- levensloopbestendige woning
- appartement
- zorgwoning in complex
- anders, nl. _____
- geen voorkeur

9. Voor een koopwoning is het door mij gewenste prijsniveau:

- tot € 180.000
- € 180.001 - € 250.000
- € 250.001 - € 350.000
- boven € 350.000

10. Voor een huurwoning kan ik maximaal de volgende brutohuur betalen:

- tot € 348 (huurtoeslag mogelijk tot 23 jaar)
- tot € 525 (huurtoeslag mogelijk vanaf 23 jaar)
- tot € 631 (dure huur boven liberaliseringsgrens, in een aantal gevallen huurtoeslag mogelijk vanaf 23 jaar)
- meer dan € 631

11. Indien u 18 jaar of jonger bent, zou u dan graag in Ritthem blijven wonen?

- ja
- nee
- weet niet

12. Hebt u verhuisplannen?

- ja, binnen 2 jaar
- ja, binnen 2 - 4 jaar
- ja, binnen 4 - 6 jaar
- ja, maar niet binnen 6 jaar
- nee, ik heb geen verhuisplannen (Ga door naar vraag 15)

13. Zo ja, wat is de reden, dat u wilt verhuizen?

- werk
- familieomstandigheden
- studie/opleiding
- mijn huis voldoet niet langer aan mijn wensen/behoefte
- anders, nl. _____

14. Waar wilt u naar toe verhuizen?

- Oost-Souburg
- Stad Vlissingen
- gemeente Middelburg
- gemeente Veere
- buiten Walcheren
- weet niet

15. Heeft u nog opmerkingen/suggesties over het thema Wonen, woonomgeving?

VOORZIENINGEN

16. Het voortbestaan van de basisschool in Ritthem is afhankelijk van een minimaal aantal leerlingen. Het leerlingenaantal kan op peil blijven door:

- (Meerdere antwoorden mogelijk)*
- (nieuwbouw) huurwoningen toewijzen aan jonge gezinnen met kinderen
  - vestiging jonge gezinnen stimuleren
  - school promoten buiten Ritthem
  - Ritthem moet groeien naar een aanzienlijk groter aantal inwoners
  - anders, nl. _____

17. Een alternatief voor vraag 16 kan zijn een zgn. brede school, een school met meer functies. Welke functies zouden in een brede school ondergebracht moeten worden?

- (Meerdere antwoorden mogelijk)*
- crèche/kinderopvang
  - voorschoolse opvang
  - tussenschoolse opvang
  - naschoolse opvang
  - huisartsenspreekuur
  - zorgloket (WMO)
  - anders, nl. _____

18. Hoe belangrijk is de aanwezigheid van een basisschool in Ritthem voor de lokale gemeenschap?

- zeer belangrijk
- belangrijk
- onbelangrijk
- zeer onbelangrijk
- geen mening

19. Hoe belangrijk is de aanwezigheid van de volgende voorzieningen op het gebied van onderwijs in Ritthem voor de lokale gemeenschap

Vul één cijfer in: 1 = zeer belangrijk 2 = belangrijk
3 = onbelangrijk 4 = zeer onbelangrijk 5 = geen mening

- crèche/kinderopvang
- voorschoolse opvang
- tussenschoolse opvang
- naschoolse opvang
- naschoolse activiteiten/clubs
- brede school
- basisschool

20. Uit de brainstormavond blijkt, dat het dorpshuis "Ons Dorpsleven" beter benut moet worden. Geef hieronder aan welke mogelijkheden uw voorkeur hebben. (Meerdere antwoorden mogelijk)

- ruimte voor tentoonstellingen
- verhuur zaal voor feesten/vergaderingen
- koffie/thee/fris corner met buitenterras
- artistieke activiteiten (atelier, lessen)
- ouderensoos
- danslessen
- spelletjes (rummikub, scrabble, sjoelen e.d.)
- middagactiviteiten voor kinderen
- filmavonden
- anders, nl. _____

21. Uit de brainstormavond blijkt dat er behoefte bestaat aan meer activiteiten/vrijtijdsvoorzieningen zoals: streekproductenmarkt, kunstroute, muziekfestival e.d. Gaarne aangeven waar uw belangstelling naar uit gaat:

22. Uit de brainstormavond blijkt, dat met name jongeren meer activiteiten willen. Genoemd zijn bijvoorbeeld een Solexrace, popfestival, bonte avond en dergelijke. Geef in de rechterkolom (zie rechtsboven) aan welke andere activiteiten uw voorkeur hebben.

Antwoord vraag 22

23. Ben je bereid deel te nemen aan de jaarlijkse organisatie van bovengenoemde activiteiten?

- ja
- nee
- weet niet

24a. Sport- en spelvoorzieningen worden in Ritthem gemist. Tijdens de laatste brainstormavond zijn bijvoorbeeld een trapveldje, basketbalopstelling en een fietscrossbaan genoemd. Kunt u aangeven welke activiteiten u mist?

24b. Bent u bereid deel te nemen aan de jaarlijkse organisatie van bovengenoemde activiteiten?

- ja
- nee
- weet niet

25a. Een supermarkt is belangrijk voor ons dorp. Hoe vaak denkt u deze voorziening te gebruiken?

- dagelijks
- minimaal 2x per week
- 1x per week
- minder dan 1x per week
- nooit

25b. Een pinautomaat wordt zeer gewenst. Hoe vaak denkt u deze te gebruiken?

- dagelijks
- minimaal 2x per week
- 1x per week
- minder dan 1x per week
- nooit

26. Hebt u nog opmerkingen/suggesties over het thema Voorzieningen?

VERKEER

27. Ondervindt u weleens een van de volgende problemen om en nabij uw huis? *(Meerdere antwoorden mogelijk)*
- geen parkeerplaatsen meer
  - toegankelijkheid
  - gevaarlijke situaties
  - anders, nl. _____
28. Het is niet gewenst doorgaand verkeer door de dorpskern te leiden. Gaarne aangeven waar uw voorkeur naar uitgaat.
- omleidingsroute voor campingverkeer aangeven
  - omleidingsroute voor landbouwverkeer
  - omleidingsroute voor alle verkeer (behalve bestemmingsverkeer)
  - routeborden Ritthem, havens
  - anders, nl. _____
29. Ons dorp heeft een tweetal zeer smalle straatjes, de Weverstraat en de Lambrechtsenstraat. Ondervindt u hier wel eens verkeershinder als gevolg van:
- parkeerproblemen
  - toegankelijkheid
  - gevaarlijke situaties
  - anders, nl. _____
- 30a. Bent u van mening, dat er gevaarlijke kruis/verkeerspunten in Ritthem zijn?
- ja
  - nee
  - geen mening
- 30b. Indien u de vorige vraag met 'ja' heeft beantwoord, wilt u hieronder aangeven waar deze volgens u zijn:
-
31. Is te hard rijden een probleem in Ritthem?
- ja
  - nee
  - geen mening
- Zo ja, waar?
-

32. Hebt u nog opmerkingen/suggesties over het thema Verkeer?

ECONOMIE/TOERISME

33. Welke van de volgende recreatieve activiteiten passen naar uw mening bij het karakter van Ritthem? *(Kruist u maximaal 5 antwoorden aan)*
- fietsen
  - paardrijden
  - wandelen
  - natuureducatie/studie
  - boerderijbezoek
  - fotograferen
  - vissen
  - schilderen
  - zonnen/zwemmen
  - schepen spotten
  - kamperen
  - anders, nl. _____
34. Wat vindt u belangrijk dat toeristen over het dorp Ritthem weten? *(Meerdere antwoorden mogelijk)*
- wandelroutes
  - fietsroutes
  - historische plaatsen
  - strand
  - zeedijk (o.a. vissen, schepen spotten)
  - evenementen
  - anders, nl. _____
- 35a. Dienen de volgende economische activiteiten te worden gestimuleerd in Ritthem?
Vul één cijfer in: 1 = sterke voorkeur 2 = voorkeur
3 = geen mening 4 = twijfel 5 = zeker niet
- toerisme, recreatie
  - minicampings
  - vakantiehuisjes
  - boerderijverkoop/streekproducten
  - biologische landbouw
  - akkerbouwbedrijf
  - melkveehouderij
  - horecavoorzieningen
  - kleine ondernemingen-zelfstandigen

35b. Hebt u nog opmerkingen/suggesties over het thema Economie en Toerisme?

BUITENGEBIED

36. Het buitengebied speelt een belangrijke rol voor de Ritthemmers. Het straalt rust en ruimte uit. Wat zijn voor u de belangrijkste punten van het buitengebied? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- agrarische bestemming
- natuurgebied
- wandelen
- fietsen
- paardrijden
- vogelspotten
- recreatie, strand
- anders, nl. _____

37. Hoe kan volgens u het buitengebied aantrekkelijker worden gemaakt? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- meer bomen aan de randen buitengebied
- meer wandelpaden, b.v. ommetjes
- aanleg ruitpaden in Welzinge
- aanleg ruitpaden in Ritthemse bos
- uitbreiden Ritthemse bos
- stranden opknappen/schoonmaken
- Welzinge inrichten als natuurgebied
- anders, nl. _____

38. Aan de grenzen van het buitengebied bevinden zich industrieterreinen (Buitenhaven en Vlissingen-Oost). Op welke wijze kan het buitengebied beschermd worden? (Kies minimaal 2 antwoorden)

- huidige grenzen buitengebied handhaven
- aanleggen groene bufferzones
- aanleg geluidswal
- handhaven industriële grens Visodeweg
- geen kolenvergassing bij Cobelfret
- anders, nl. _____

39. Hebt u nog opmerkingen/suggesties over het thema Buitengebied?

SOCIALE VEILIGHEID

40a. Vindt u het noodzakelijk, dat er één vast aanspreekpunt is bij de Vlissingse politie voor Ritthem?

- ja
- nee
- weet niet

40b. Zo ja, wat zijn de belangrijkste taken van de politie?

- contact met de bewoners
- surveillance in het dorp
- surveillance strand/zeedijk
- surveillance buitengebied

41a. Zijn er momenten dat u zich niet veilig voelt? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- in de morgen, omdat: _____
- in de middag, omdat: _____
- in de avond, omdat: _____
- in de nacht, omdat: _____
- nooit

41b. Zo ja, waar voelt u zich niet veilig in Ritthem?

BESTUUR EN INFORMATIE

42a. Voelt u zich voldoende geïnformeerd over lokale zaken die betrekking hebben op Ritthem?

- ja
- nee

42b. Hoe informeert u zich over deze zaken?

42c. Voelt u zich voldoende geïnformeerd over lokale zaken?

- goed
 redelijk
 slecht
 geen mening

43. In welke mate vindt u, dat de vertegenwoordigers in de volgende besturen zich bewust zijn van de problemen in Ritthem?

Vul één cijfer in: 1 = volledig bewust 2 = enigszins bewust 3 = niet bewust 4 = geen mening

- Dorpscomité
 Gemeenteraad
 Waterschap
 Provinciale Staten

44a. Hoe beoordeelt u onderstaande aspecten van het Dorpscomité?

Vul één cijfer in: 1 = zeer belangrijk 2 = belangrijk 3 = onbelangrijk 4 = zeer onbelangrijk 5 = geen mening

- Het bestaan van het Dorpscomité
 De activiteiten van het Dorpscomité
 De informatie van het Dorpscomité over hun activiteiten

44b. Hoe beoordeelt u de werkwijze en functioneren van het Dorpscomité t.a.v. activiteiten, communicatie, informatie en initiatieven?

Vul één cijfer in: 1 = goed 2 = redelijk 3 = slecht

- activiteiten
 initiatieven
 communicatie
 informatie

45. Hoe zou Ritthem zich volgens u dienen te ontwikkelen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- als een woon-werk gemeenschap
 als woondorp voor gepensioneerden
 als forensendorp (hier wonen, elders werken)
 als toeristisch aantrekkelijk gebied
 houden zoals het nu is
 anders, nl. _____

46. Hebt u nog vragen of opmerkingen over dit onderzoek of zaken die betrekking hebben op Ritthem? Dan kunt u deze hier noteren.

TOT SLOT

A. Ik ben een

- man
 vrouw

B. Wat is uw leeftijd?

--	--

 jaar

C. Wat is uw nationaliteit?

--

D. Wat is uw hoogst genoten opleiding, of de opleiding waar u mee bezig bent?

- lagere school
 lager middelbaar beroepsonderwijs, VMBO, MAVO
 middelbaar beroepsonderwijs, HAVO, VWO
 hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs

E. Ik ben:

(indien meerdere antwoorden van toepassing zijn, wilt u dan het antwoord aankruisen dat het beste weergeeft wat u zelf als belangrijkste bezigheid beschouwt?)

- scholier/student
 werkend
 huisman/vrouw (met parttime baan)
 huisman/vrouw (zonder parttime baan)
 werkzoekend
 pensioen of VUT
 anders, nl. _____

F. Wat is uw postcode?

--	--	--	--	--	--	--	--

HARTELIJK DANK VOOR UW MEDEWERKING!

COLOFON

Uitgave:
Dorpsplan Ritthem 2010-2020

Opdrachtgever:
Dorpscomité Ritthem

Tekst en uitvoering;
Dorpsplancommissie Ritthem in samenwerking met:
StadsMonitor Vlissingen
Spuistraat 6
4381 HR Vlissingen

Copyright: 2010 Dorpscomité Ritthem
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt worden zonder toestemming
van het Dorpscomité Ritthem